

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, OCTOBER – SPALIO 23, 2014 • Vol. CV Nr. 125 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-22-14

ŠIAME NUMERYJE:

Ar sensacijos gali pasikartoti? – 10 psl.

Pasinaudokime gydytojo
chiroprakto pagalba – 11 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Ketvirtis amžiaus – be Berlyno sienos

Vokietijos užsienio reikalų ministras Frank-Walter Steinmeier ir JAV valstybės sekretorius John Kerry trečiadienį, spalio 22 d., paminėjo 25-ąsias Berlyno sienos griuvimo metines.

Apsiniaukusią ir lietingą dieną kartu su Vokietijos kolega apsilenkęs prie išlikusio sienos fragmento Berlyne, J. Kerry pabrėžė, kad „nei vienas iš mūsų nenori, jog kita karta augtų Šaltojo karo sąlygomis“. Jis prisiminė savo glaudžius asmeninius ryšius su Vokietijos sostine, kurioje jis kelerius metus gyveno, kai dar buvo vaikas. Pasak jo, siena primesta kovą už laisvę, „kuriai pernelyg daugelyje pasaulio dalių vis dar iškilusi grėsmė“.

Vokietijos ministras F. W. Steinmeier išpėjo, kad Ukrainos konfliktas kelia grėsmę taikai Europoje. „Mūsų uždavinys yra neleisti, kad Europa kada nors vėl būtų suskaldyta, – kalbėjo jis. – Mes turime išnaudoti savo galimybes, kad Ukrainos vienybė būtų garantuota“.

J. Kerry pareikalavo nutraukti „Rusijos agresiją“ Ukrainoje. Jis pabrėžė, kad JAV neieško konflikto su Rusija. Priešingai, Maskvos esą reikia, kad būtų galima kartu spręsti krizes pasaulyje. Visos pusės dabar privalo siekti, kad būtų visiškai įgyvendintas Minsko susitarimas. J.

Vokietijos užsienio reikalų ministras F. W. Steinmeier ir JAV valstybės sekretorius J. Kerry prie Berlyno sienos fragmento. EPA-ELTA nuotr.

Kerry pareiškė viltį, kad Ukraina vieną dieną taps „tiltu“ tarp Vakarų ir Rusijos.

Berlyno siena (Berliner Mauer) buvo pastatyta 1961 m. rugpjūčio 13 d. Ji atskyrė tris sąjungininkų kariuomenių kontroliuojamus Berlyno sek-

torius nuo Rytų Vokietijos ir tapo Šaltojo karo simboliu. Berlynas tapo padalintu į Vakarų Berlyną ir Rytų Berlyną. Siena buvo atidaryta 1989 m. lapkričio 9 d., o nugriauta 1990 metais. Vokietija vėl susijungė 1990 m. spalio 3 d. ELTA

SGD terminalas – Lietuvos energetinio saugumo garantas

Spalio 27 d., pirmadienį Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Klaipėdoje dalyvaus Suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalo laivo „Independence“ sutiktuvių iškilnėse. SGD terminalas užtikrins Lietuvos energetinį savarankiškumą ir konkurencingas dujų kainas žmonėms.

Pasak Prezidentės, Lietuva įrodė, kad yra pajėgi priimti strateginius sprendimus ir įgyvendinti visam regionui reikšmingus energetinius projektus. SGD terminalas yra svarbus ne tik Lietuvos, bet ir viso Baltijos regiono energetiniam saugumui. Šio terminalo pajėgumų užteks visoms Baltijos šalims. Esant būtinybei, Klaipėdos SGD galėtų patenkinti iki 90 proc. Lietuvos, Latvijos ir Estijos dujų poreikio.

Europos Komisijos dujų atsparumo ataskaitoje konstatuojama, kad Klaipėdos SGD terminalas apsaugotų Lietuvos, Latvijos ir Estijos vartotojus, jeigu įvyktų dujų tiekimo sutrikimai.

Šio terminalo svarba vertinama visos Europos Sąjungos lygiu. Šių metų gegužės mėnesį Europos Komisijos pristatytoje Europos energetinio saugumo strategijoje Klaipėdos SGD terminalas yra įtrauktas pirmuoju numeriu pagrindinių Europos Sąjungos tiekimo saugumą už-

Lietuvos vadovė prie laivo maketo

Petro Maluko nuotr.

tikrinančių infrastruktūros projektų sąrašą.

Iki šiol Lietuva dujas pirkė iš vienišio dujų tiekėjo – rusų monopolinės „Gazprom“. Turint šį terminalą sudaromos sąlygos dujas pirkti iš skirtingų tiekėjų. Dujų pirkimo sutartis jau sudaryta su norvegų įmone „Statoil“, taip pat, esant poreikiui Lietuva turi galimybę pirkti dujas iš kitų tiekėjų pasaulinėje rinkoje.

Terminalą sudaro trys pagrindinės dalys: plaukiojantis laivas-talpykla su dujinimo įrenginiu, specialiai krantinė, reikalinga laivo švartavimuisi, ir

aukšto slėgio dujų vamzdynas, sujungtas su magistraliniu dujotiekiu.

Prezidentė šių metų vasarį Pietų Korėjoje dalyvavo laivo inauguracijoje. Laivą - SGD saugyklą Lietuvai Pietų Korėjoje pastatė norvegų įmonė „Hoegh LNG“, bendradarbiaudama su Pietų Korėjos įmone „Hyundai Heavy Industries“. Lietuva SGD terminalą „Independence“ nuomojasi iš Norvegijos įmonės „Hoegh LNG“.

Prezidentė nuosekliai skatino ir palaikė SGD projekto įgyvendinimą

Prezidentės spaudos tarnyba

Įkvėpti meilę – tai nenumaldomas moters troškimas – L. Boerne

Europarlamentarai patvirtino naują Europos Komisiją

Jean-Claude Juncker, naujosios Europos komisijos vadovas

Trečiadienį, spalio 22 d. Europos Parlamentas patvirtino naujos sudėties Europos Komisiją. Jai vadovaus liuksemburgietis Jean-Claude Juncker, o kiekviena ES šalis joje turės po savo deleguotą atstovą, dirbsiantį bendros Europos gerovės labui. Lietuvos deleguotas Vytenis Andriukaitis tapo sveikatos ir maisto saugos komisarų.

Naujos sudėties Europos Komisijai pritarė 423 EP nariai, nepritarė 209, o 67 susilaikė. Prieš šį balsavimą kiekvienas pasiūlytas komisaras turėjo sudalyvauti klausimuose atitinkamuose Europos Parlamento komitetuose ir gauti jų įvertinimą. Kad naujoji Komisija galėtų pradėti savo penkerių metų kadenciją lapkričio 1 d., jai dar turi formaliai pritarti Europos Vadovų Taryba (ES valstybių ir vyriausybės vadovai).

Palyginimui: 2004 m. už pirmąją Jose Manuel Barroso vadovaujamą Europos Komisiją balsavo 449 EP nariai, prieš 149, o susilaikė 82. Už antrąją Ž. M. Barroso komisiją 2010 m. vasario mėn. balsavo 488 EP nariai, 137 buvo prieš, o 72 susilaikė.

ELTA

Prezidentė dalyvauja Europos Vadovų Tarybos susitikime

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvauja spalio 23–24 dienomis Briuselyje vykstančiame Europos Vadovų Tarybos (EVT) susitikime. Jame šalių vadovai aptaria ES energetinio saugumo stiprinimo priemones bei ES klimato ir energetikos politiką. EVT taip pat kalbama apie Europos Sąjungos ekonominę būklę bei užsienio politikos klausimus.

Pasak Prezidentės, didelė Europos šalių priklausomybė nuo vieno išorės energetikos tiekėjo stabdo ES ekonomikos augimą ir kelia grėsmę jos energetiniam saugumui. Dėl energetinio savarankiškumo stiprinimas, vidaus rinkos sukūrimas bei energetinės infrastruktūros vystymas tarp ES valstybių yra svarbus ne tik Lietuvai, bet ir visoms Europos šalims.

ES vadovai taip pat kalbasi apie energijos naudojimo efektyvumą, atsinaujinančių energijos šaltinių vartojimo skatinimą ir aptars priemones, skirtas šiltnamio efektą sukeliančių išmetamųjų dujų kiekiui sumažinti.

Susitikime aptariama padėtis Uk-

rainoje ir trišalės Europos Komisijos, Ukrainos ir Rusijos derybos dėl dujų tiekimo Ukrainai atnaujinimo. Valstybių vadovai diskutuoja ir apie bendras ES šalių priemones kovai su Ebola virusu bei tarptautines pastangas sustabdyti teroristinę „Islamo valstybės“ grupuotę.

Spalio 24 d., penktadienį, šalies vadovė dalyvaus euro zonos vadovų su-

Prezidentė su EVT Pirmininku Herman Van Rompuy ir Europos Komisijos vadovu Jose Manuel Barroso

sitikime. Tai – pirmas kartas, kai į euro zonos šalių susitikimą įtraukiama ir Lietuva. Pasak Prezidentės, Lietuvos išiliejimas į euro zoną yra ryžtingų mūsų šalies sprendimų įvertinimas. Įsivedusi eurą, Lietuva taps lygiaverte bendros euro zonos šalių finansų politikos formuotoja.

Prezidentės spaudos tarnyba

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Norint suprasti dabartinės vyriausybės veiklą, reikia pažvelgti į jai vadovaujančios socdemų partijos istoriją. Vadovaujant

A. Brazauskui išsirutuliojusi iš kompartijos į LDDP, vėliau, norėdama prisitaikyti prie besikeičiančių sąlygų, nepakeisdama savo sudėties ir veiklos, partija prisiėmė vakarietišką socialdemokratų vardą. Griežtesnieji socialistai tokie, kaip Bronius Genzelis, kartas nuo karto primena jai jos hipokritišką vardo pakeitimą nevykdant socialistų pagrindinės linijos. Savo sudėtyje socialdemokratų partijos pagrindą sudaro buvę nomenklatūrininkai ir naujai iškilę oligarchai. Nieko stebėtino, kad taip susikūrusi partija mažai dėmesio kreipia į krašto žmonių socialinę padėtį ir jų atskirtį. Prieš porą metų buvo žymiai pakeltos aukštųjų valdininkų algos, tuo tarpu minimalus darbininkų atlyginimas padidintas vos 1–2 proc.

Lietuvai įstojus į NATO, valdžioje esantys socdemai netrukus pareiškė, kad dabar įstojus į NATO, Lietuva tapo saugi ir pradėjo drastiškai mažinti biudžetines lėšas skiriamas kariuomenės išlaidoms. Pagal socdemus, Lietuvos saugumui dabar turi rūpintis NATO ir Amerika. Vietoje reikalaujamų 2 proc. skiriamų nuo bendro vidaus produkto, socdemai pradėjo skirti mažiau nei pusę, kai tuo tarpu kaimyninės valstybės Lenkija ir Estija savo kariuomenių iš-

Socialdemokratai ir krašto gynyba

laikymui skiria reikalaujamus 2 proc. Kartu su sumažintomis kariuomenės išlaidomis buvo atsisakyta ir šaukiamos kariuomenės, taip sumažinant esamą karių skaičių. Įvykiai Gruzijoje socdemų nuomonės apie krašto gynybą nepakeitė. Net buvo sumažinta parama Šalių sąjungos organizacijai, kai tuo tarpu min. Sergejus Soigu, paskirtas Rusijos kariuomenės vadu, pertvarkė visą rusų kariuomenę ir ją labai sustiprino.

Mąžindama išlaidas krašto gynybai ir Šalių sąjungos rėmimui, socialdemokratų partija elgiasi kaip asmuo, kuris, norėdamas sutaupyti pinigų, neįsigyja sveikatos draudimo apsisaugoti sunkesnių ligų atveju. Tai yra elgesys asmenų, kurie norėdami sutaupyti lėšas mažuose dalykuose, rizikuoja savo gyvybe. Tokių žmonių elgesį anglai apibūdina senu posakiu: „Penny wise and pound foolish“ (gudrus mažuose dalykuose, bet kvailas svarbiuose).

Kad NATO ir amerikiečiai ateitų į pagalbą užpultai Lietuvai reikia, kad Lietuvos kariuomenė sugebėtų atlaikyti prieš puolimus bent savaitę ar ilgiau, nes greitai atvykę į pagalbą porą batalionų, kad ir su Kalašnikovo šautuvais, nesulaikys besiver-

žiančių tankų kolonų. Reikiamo kiekio sunkių ginklų pristatymas užimtą savaitę ar ilgiau. O kur NATO tuos ginklus ir karius siųstų, jei Lietuva, puolama iš rytų ir vakarų (per Rytprūsius), jau būtų okupuota? V. Putinas, be šūvio užėmęs Krymą, laikinai sustabdytas Ukrainoje, bet savo misijos atstatyti Rusijos įtaką Sovietų Sąjungos teritorijoje jis nėra atsisakęs. Turėdamas dar keletą metų prezidento valdžios, jis tik laukia kitos progos savo planui įvykdyti – t. y. grąžinti Pabaltijį į Rusijos globą.

Geriausia pamoka ateičiai yra praeities patyrimai, ypač žinomų karo vadų ir politikų. Gen. D. Eisenhower, buvęs Aljanso jungtinės kariuomenės vadas, Antrojo pasaulinio karo metu yra pasakęs, kad kareivio kuprinė yra lengvesnė negu belaisvio grandinė. Socdemų vadovai ir jų koalicijos partneriai turėtų prisiminti ir apsvarstyti visiems laikams galiojantį Napoleono posakį: „Kas nenori išlaikyti savo kariuomenės, turės išlaikyti okupantų kariuomenę“.

J. Tamkūtonis
Chicago, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Lietuva vis uoliau įsijungia į informacijos karą. Reaguodama į Maskvos dezinformaciją ir agresiją Ukrainoje, Lietuva pradėjo energingą kontrpuolimą. Pirmuoju smuiku griežia prezidentė Dalia Grybauskaitė, kuri įsijautė į informacijos karo šauklio vaidmenį. Lietuvos žiniasklaida entuziastingai seka prezidentės pavyzdžiu, dažnėja raginimai drausti Rusijos televizijos kanalų retransliavimą. Aiškių pergalių kol kas nepasiekta, bet akivaizdžiai nukentėjo Lietuvos žiniasklaidos kokybė, taip patvirtinant seną teiginį, kad tiesa yra pirmoji karo auka.

Savo metiniame pranešime D. Grybauskaitė „asmeniškai“ kreipėsi į žurnalistus ir apžvalgininkus, ragindama padėti žmonėms atskirti melą nuo tiesos, informuoti apie kėslus prieš Lietuvą ir tapti atsvara dezinformacijai ir propagandai. Jos pačios veiksmai svyravo nuo nekaltų nusišnekėjimų iki nerimą keliančio polinkio sekti Kremliaus propagandininkų pavyzdžiu. Paskutinio Visuotinės lietuvių enciklopedijos tomo išleidimo proga prezidentė pareiškė, kad „tai – epochos darbas... Kokybiška ir kruopščiai parengta informacija apie Lietuvą yra svarbus ginklas informaciniame kare, todėl svarbu, kad enciklopedija būtų pasiekiamas ne tik Lietuvai, bet ir pasauliui“. Pagal šią logiką ir archeologai bei etnologai yra informacijos karo šaukstiniai. Bet ne visi Prezidentės veiksmai verčia šypsotis. Neseniai prezidentūra paskelbė pranešimą, kuriame Grybauskaitė pareiškė užuojautą dėl visų per konflikta žuvusių Ukrainos žmonių, tarp jų ir dėl tų, kurie žuvo, kai jų konvojų „Grad“ raketomis apšaudė „Rusijos remiami teroristai“. Bėda tai, kad pranešimo metu dar nebuvo nustatyta, kas atsakingas už antpuolį.

Kai Prezidentė veda, kiti seka. Nacionalinis transliuotojas, kuris turėtų būti objektyvių žinių etalonas, Rusijos remiamus separatistus vadino smogikais. Neginčytina, kad sunku rasti tinkamiausius žodžius kontroversiškiems ir sudėtingiems reiškiniams apibūdinti, ir kad neutralių terminų vartojimas gali ne mažiau klaidinti negu švaistymasis žeminančiais epitetais. Akivaizdu, kad Krymo okupacija nėra „Ukrainos krizė“. Bet „separatistai“ yra tinkamas terminas, kurį vartoja daugelis Vakarų žiniasklaidos organų, ypač kol Rusijos karių dalyvavimas nebuvo toks akivaizdus. Vienas mano pažįstamas nurodė, kad gal geriausia būtų juos vadinti maištininkais – šis žodis ne toks garbingas kaip sukilėliai ir ne toks tendencingas kaip teroristai ar smogikai. Netikslu juos vadinti teroristais, kaip tai daro prezidentūra ir užsienio reikalų ministras, nors jie ir numušė keleivinį lėktuvą. Pagal tą pačią logiką JAV reikėtų laikyti teroristine valstybe, nes ji 1998 m. numušė Irano keleivinį lėktuvą su 290 keleivių (JAV vėliau Iranui sumokėjo per 130 milijonų dolerių kompensacijos).

Kai kuriais atvejais Lietuvos žiniasklaida mėgdžioja Maskvos propagandininkus, kurie vadina Donecko apšaudymą genocidu, Ukrainos valdžią fašistais ir banderininkais. Skaitant Lietuvos ir Rusijos žiniasklaidą, gali susidaryti vaizdas, kad teroristai ir smogikai kovoja su naciais ir antisemitais. Paprastai pasikliaujama užgauliais ir žeminančiais terminais, kai stengiamasi priešą dergti, kurstyti priešišumą, o ne informuoti. Verta prisiminti, kad sovietai nuosekliai vadino Lietuvos partizanus banditais.

Esama ir nerimą keliančių reiškinų. Interneto tinklalapis delfi.lt išspausdino Ukrainos naujienų agentūros UNIAN straipsnį, teigiantį, kad lėktuvo avarija, per kurią 2010 m. žuvo į Katynę skridęs Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński, buvo ne nelaimingas atsitikimas, o suplanuotas teroristinis išpuolis. Lėktuvą esą sėkmingai nusileido, bet tada buvo susprogdintas, o mėgėjų filmas rodė, kaip trys vyrai vaikštinėjo po nuolaužas pistoletais pribagdami sužeistuosius. Straipsnis buvo paskelbtas be pastabų ar išlygų, tarsi tai būtų eilinė naujiena. Šiuo atžvilgiu straipsnis niekuo nesiskiria nuo Rusijos žiniasklaidos teigimo, kad Ukrainos ginkluotosios pajėgos viešai prikalė trejų metų berniuką prie lentos buvusioje sukilėlių tvirtovėje. Straipsnis apie Kaczyński yra itin grubus dezinformacijos pavyzdys, bet ne vienintelis. Lietuvos žiniasklaida skelbia daug abejotinos, nepagrįstos ir nepatvirtintos informacijos, pasikliaudama ukrainietiškais šaltiniais, dažnai UNIAN. Pasak vieno neįvardytu šaltiniu grindžiamo pranešimo, kurį išspausdino 15min.lt, rusų pagalbos vilkstinė vežė paslėptas „Grad“ raketas, o pasak kito,

Informacijos karai ir galvojimas savaip

KĘSTUTIS GIRNIUS

jie gabenoti radijo švyturėlius salvinės „Grad“ ugniai koreguoti. Esą buvo ketinama apšaudyti vilkstinę ir primesti atsakomybę Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms.

Rusijos valdžia ir žiniasklaidos priemonės sąmoningai meluoja, bet ir Ukrainos valdžios pranešimų negalima priimti už tikrą pinigą. Rugsėjo pradžioje Ukrainos gynybos ministras Valerijus Heletejus savo paskyroje Facebook teigė, kad Rusija jau ne kartą yra pareiškusi, jog „tolesnio pasipriešinimo atveju jie yra pasiruošę prieš mus panaudoti taktinį branduolinį ginklą“. Tokie pasisakymai kenkia Ukrainos valdžios patikimumui – kodėl Rusija grasintų branduoliniais ginklais, kai jos ginkluotosios pajėgos pranašesnės už Ukrainos visais aspektais.

Kai sunku gauti tikslios informacijos apie greitai ir dažnai kintančią padėtį, žiniasklaida gali skirti pirmenybę patikimumui, labai atsargiai tikrinti žinias, neskelbti žinių, kurių nepatvirtina du nepriklausomi šaltiniai. Galima ir skelbti viską, ką gauni, ir leisti vartotojams nuspręsti, kas patikima, kas ne. Kai dirbau Laisvosios Europos radijui, dviejų pa-

Kai pats skleidi klaidingas žinias, nes tingi, nenori ar negebi jų patikrinti, arba žinia tokia sensacinga, kad gaila jos atsisakyti, tai tiesiog nepadoru piktintis kitų dezinformacija, nes iš esmės dirbi pagal tuos pačius principus.

tikimų šaltinių taisyklė buvo nepažeidžiama norma, ir nebuvo leidžiama pasikliauti tokiomis dažnai klaidinga informacija skelbiančiomis agentūromis kaip UNIAN. Tuo pačiu principu į nenaudotinių šaltinių sąrašą patektų kone visos dabartinės Rusijos žiniasklaidos organizacijos. Tai gal senoviškas principas, bet manau, kad jis vertesnis negu skubus ir neatsakingas nepatvirtintos informacijos išmetimas į viešąją erdvę, neprisiimant atsakomybės už tai, ką skelbi. Be to, kai pats skleidi klaidingas žinias, nes tingi, nenori ar negebi jų patikrinti, arba žinia tokia sensacinga, kad gaila jos atsisakyti, tai tiesiog nepadoru piktintis kitų dezinformacija, nes iš esmės dirbi pagal tuos pačius principus. Šie mano priekaištai nėra taikomi nei visai Lietuvos žiniasklaidai, nei visiems žurnalistams.

Lietuvoje kartais užmirštama, kad objektyvumas reikalauja skelbti tik patikimas, maksimaliai patikrintas žinias. Ko neįmanoma patikrinti, reikia neskelbti. Objektyvumas nereikalauja skirti tiek pat vietos abiejų kovojančių pusių pranešimams, traktuoti juos kaip lygiaverčius, melą pristatyti kaip kitą nuomonę. Nereikia spausdinti nei Maskvos pranešimo apie Donecke vykdomą genocidą arba nukryžiuotą berniuką, nei UNIAN straipsnio apie Kaczyński lėktuvą ar vilkstinėje paslėptus radijo švyturėlius. Jų vieta yra šiukšlių dėžėje, nors apžvalginiam straipsnyje galima juos paminėti kaip grubios propagandos pavyzdžius. Tinkamame kontekste reikia pranešti ir ką sako Putinas, nors jis sako ir netiesa, nes priešingu atveju nebus pateikiama padėčiai suprasti būtina informacija. Putino melai nėra pristatomi kaip kita nuomonė ar kaip tikrovę atspindintys teiginiai, bet kaip informacija apie tai, ką sako ir galvoja žmogus, kurio sprendimai turi lemiamą vaidmenį konflikte. Nereikia kreipti dėmesio į eilinių propagandininkų, tokių kaip Žironovskis, išmislus, nors daugelis redaktorių skelbs jo sensacingas skaitytojų dėmesį pagaunančias pastabas.

Šališkų bei nepatikrintų pranešimų skelbimas, užgaulių terminų vartojimas yra tik vienas informacijos karų aspektas. Nemažiau svarbia informacijos karo puse laikoma kova su Rusijos dezinformacija, iškreiptomis žiniomis, Ukrainos niekinimu ir taip toliau. Tariama, kad ši dezinformacija yra gana veiksminga, tad skatinama jai aktyviai priešintis, tarp kitko ir draudžiant Rusijos kanalų retransliavimą Lietuvoje. Manau, kad prielaida apie Rusijos propagandos veiksmingumą yra laužta iš piršto. Pagrindinė Rusijos propagandos paskirtis – įtikinti Rusijos gyventojus, kad Putino veiksmai yra teisingi, kad jis gina Rusijos gyventojų bei rusų Uk-

rainoje interesus.

Šioje srityje Kremliaus laimėjimai yra išpūdingi. Putino populiarumas yra smarkiai šoktelėjęs, jo agresyvi politika sulaukia plataus palaikymo. Antrasis propagandos kampanijos taikiny – Ukrainos rusakalbiai ir rusai. Čia negalima didžiulis reikšmingomis pergalėmis. Maskva vylėsi, kad didelė Rytų Ukrainos gyventojų dalis išeis į gatves, Donecke su-

kurs kontra-Maidaną, palaikys separatistus. Bet lūkesčiai nepasiteisino, o visos apklausos nuosekliai rodo, kad dauguma Rytų Ukrainos gyventojų yra nusistatę prieš prisijungimą prie Rusijos, gal net trys ketvirtadaliai nepritaria perėjimui prie Maskvos valdymo. Jų siekis – labiau decentralizuota ir rusakalbių teises (privilegijas) ginanti valstybė. Tiesa, jie kreivai vertina Kijevą ir dabartinę Ukrainos valdžią, kuri nuvertė jų palaikomą ir demokratiškai išrinktą prezidentą. Pagaliau Maskva siekia įtikinti pasaulio viešąją nuomonę, kad jos veiksmai neprieštarauja tarptautinei teisei ir eilinei dorovei. Čia Maskva patyrė fiasko. Rusijos populiarumas pasaulyje yra smarkiai smukęs, vis daugiau žmonių mano, kad ji kelia pavojų taikai ir pažeidinėja pagrindines tarptautinės teisės normas.

Galima tik spėlioti apie Rusijos propagandos poveikį Lietuvos gyventojams, nes kol kas nėra jokių nuoseklių sociologinių tyrimų. Informacijos karai nurodo, kad penktadalis Lietuvos gyventojų žiūri Rusijos televizijos laidas, ir aiškina, kad propaganda neišvengiamai paveikia rusakalbius ir tuos, kurie ilgesingai vertina sovietmetį, kad kai kurie Lietuvos gyventojai dalyvauja alternatyvioje informacijos erdvėje, kad lašas po lašo ir akmenį pratašo. Neabejoju, kad Maskvos peršama informacija iš dalies paveikia jos vartotojus, bet reikia klausti, koks konkretus tas poveikis, ar šios laidos formuoja pastovius Lietuvai pavojų keliančius įsitikinimus. Žmogus, kuris žiūri Rusijos žinių laidas, veikiausiai skeptiškiau vertins Ukrainos vyriausybės veiksmus negu LRT žiūrovas, bet neigiamas požiūris į Ukrainos vyriausybę, kaip ir į ES ar JAV, nėra nusikaltimas. Rusijos televizijos sirgaliai gal labiau linkę bambėti prieš Lietuvos valdžią, bet ir šiuo atveju reikia klausti, ar šios nuostatos yra šių laidų pasekmė, ar jas sukėlė kiti veiksniai. Gal žiūrimos Rusijos televizijos laidos, nes jos patvirtina nuostatas, kurias formavo nedarbas, užgautos ambicijos, gyvenimo nesėkmės, susikaupęs pyktis.

Abejoju, ar Rusijos propaganda gali būti įtaigi nerusams. Goebbelas buvo laikomas propagandos genijumi, bet jo propaganda veikė tik vokiečius, kuriems aiškino, kad jie priklauso iškiliausiai tautai, pašauktai valdyti pasaulį. Išskyrus antikomunistinę ir antisemitinę agitaciją, naciai Lietuvoje ir daugelyje Europos šalių neužsiėmė propaganda. Jie negalėjo aiškinti, tarkime, lietuviams, kad jie priklauso žemesnei rasei ir menkavertei tautai, kurios didžiąją dalį ketina ilgainiui ištremti į rytus. Patiklūs žmonės gal pritarą Maskvos propagandininkų teiginiams, kad Vakarai yra supuvę, ištvirkę, pasidavę materializmui. Gal jis su pasitenkinimu klausysis pranešimų apie homoseksualų ir kitų „iškrypėlių“ diskriminavimą Rusijoje. Kalbos apie Rusijos didybės atkūrimą, išskirtinį jos vaidmenį pasaulyje gali maloniai kudenti rusų savimeilę, bet tokie pasakojimai nepaveiks kitų tautų, neskatins jų narių aukotis Kremliaus ambicijų įgyvendinimui.

Informacijos karų šaukliai griebiai įvairiausių argumentų. Jie pripažįsta, kad daugiausia žiūrimos pramoginės laidos, bet šios laidos neapsieinančios be propagandos elementų, kurie esą nelieka be atgarsio. Bet žmonės nėra tokie patiklūs. Jei koks nors populiarus muzikos atlikėjas teigiamai atsiliepia apie gėjus, vargu ar klausytojai dėl to keis savo nuostatas. Tad kodėl manyti, kad teigiama užuomina apie Putiną paveiks žiūrovo mąstyseną. Neturint konkrečių duomenų, tenkinamasi pasakojimais apie prastuomenės, vadinamųjų „runkelių“, tamsumą ir pagiežą Lietuvos valstybei, atseit, jų pasisakymai šurpina. Dažnai kartojama, kad jei viskas tvarkoje dabar, tai ateityje gali būti blogiau. Saulius Spurga teigia, kad „šiuo metu, kai padėtis Lietuvoje stabilu, faktas, kad dalis piliečių įvykius vertina savaip, neturi didesnės reikšmės. Tačiau kilus krizei, kuri, jei ji kada nors kils, greičiausiai bus lydima nepaprastai aktyvaus informacinio karo veiksmų, vienybės stygius gali suvaidinti lemiamą vaidmenį“. Ir jis keistai aiš-

Teri Motley kartu su gidu Šaltojo karo muziejuje.

Herb Motley nuotr.

– aišku, išvežus pačias raketas. Tokias dideles raketas mes daug metų matydavome per Gegužės 1-osios paradų transliacijas iš Raudonosios aikštės Maskvoje.

Vertingesni daiktai daugybę metų buvo vagiami, kol, Europos Sąjungai skyrus paramą, buvo įkurtas muziejus.

Lankytojai muziejuje gali pamatyti tos bazės įrenginio likučius ir susipažinti su abiejų pusių Šaltojo karo perdėtos retorikos istorija. Geriausiai tai atspindi rodomas filmas apie Kubos raketų krizę. Matydamas bunkerio gylį, gali pajusti, kokia įtampa tvyrojo tarp abiejų supervalstybių tuo Šaltojo karo laikotarpiu, kai nedaug trūko, kad prasidėtų tikras karas – šaudymas ir bombų sprogdinimas.

Turėjome labai gerą gidą, muzikos studentą, kuris gerai išmanė politiką. Taip pat pasinaudojome ausinėmis, per kurias galėjome klausytis pasakojimo anglų kalba.”

„Lietuva yra graži, sudėtinga, įdomi šalis, apdovanojanti pasiryžusį ją pamatyti, keliautoją“

Grįždami iš muziejaus į Vilnių, pakeliui aplankėme Kauną, antrąjį šalies miestą. Tai dar vienas žavingas senamiestis prie upės. Jo centrinėje gatvėje automobiliais važiuoti draudžiama, ir ji buvo tiesiog užpildyta ilgais vasaros dienas švenčiančių linksmuolių.

Pasenusios roko muzikos garsai aidėjo aplinkui dar vienoje, pilnoje jaunų žmonių, baroko aikštėje. Kaunas tik trumpą laiką buvo šalies sostinė, etniniu požiūriu šis miestas, palyginus su kosmopolitiniu Vilniumi, yra lietuviškesnis. Vaikai, augdami sovietiniame Vilniuje išmoko rusų kalbos iš kitų vaikų, kurių tėvai buvo atvežti ten gyventi. Kaune vaikai tokios galimybės neturėjo.

Lietuva vis dar gyvena sovietų okupacijos šešelyje. Dabar, po daugiau nei 20-ties metų, po 1991-ųjų išsivadavimo ir nepriklausomybės atkūrimo, daug pastatų, kurie sovietų laikais buvo panaudoti kitiems tikslams, yra restauruoti ir vėl pradėti naudoti pagal paskirtį.

Mūsų dviejų kelionių automobiliu metu matėme atvirus dirbamus laukus. Labai lengva įsivaizduoti, kaip kadaise savo amžiui būdingu greičiu lygumomis praužė Napoleono, nacių ar Rusijos kariuomenės.

XVII amžiaus Lietuva pati buvo stipri valstybė, kartu su Švedija ir Lenkija valdanti pietus iki pat Krymo. „Valdovų rūmai“ Vilniuje šalia Katedros – nuostabus Lietuvos istorijos muziejus. Jis prasideda archeologine ekspozicija rūsiuose, kur parodyti skirtingų amžių pastatų pamatai. Kylant aukštyn – puiki pažintis su ilga, sena istorija ir eksponatais bei meno darbais iš kiekvieno periodo.

Prieš keletą metų pradėtas ir pagarsėjęs kaip nevykęs projektas, muziejus mus sužavėjo gražiu ir išmani istorijos pristatymu. Deja, mes pasilikome per mažai laiko deramai apžiūrėti ekspoziciją.

Vilniaus universitetas, įkurtas 1579 m., tuo pačiu politinės stiprybės ir gerovės laikotarpiu kaip ir didelės bažnyčios bei civiliniai pastatai. Kai Lie-

tuvos šlovė praėjo, Vilnius tapo tarsi užkampiu, nutolusiu 100 mylių nuo jūros ir praradusiu savo svarbą, taigi ne itin patrauklus grobis. Šiandien mes galime grožėtis senamiesčio architektūros turtinumu su nepasikeitusių gatvių planu ir pastatais.

Lietuviai yra labai religingi. Tarybiniais laikais dauguma bažnyčių buvo „pasiskolintos“ ir naudojamos ne pagal paskirtį, bet tikintieji nebuvo per daug persekiojami. Sekmadienį matėme, kaip Katedrą keletą kartų užpildo į pamaldas atėję žmonės. Trys statulos, sovietų kažkada nuimtos, vėl stovi virš graikiško portiko.

Kitas niūrus „blogio imperijos“ paminklas yra „Genocido aukų“ muziejus. Šiandien kiekviename išorinės sienos luite yra išgraviruoti Sovietų režimo aukų vardai. Ironiška, kad muziejus yra šalia Muzikos akademijos, kur mes susitikome su Jūrate papietauti”, – pasakoja Herb.

Per dvejas išvykas iš Vilniaus, – pridėda Teri, – pamatėme nemažai ir užmiesčio, tai gražūs, lygūs laukai perskirti miško plotais.

Miestai pilni gražių bažnyčių, kurias po 46-erių sovietinių metų išniekinimo reikėjo restauruoti. Lietuva siaubingai nukentėjo nuo rusų ir vokiečių okupacijų, bandančių sunaikinti jos kultūrinę tapatybę.

Ir nors šimtai tūkstančių žmonių buvo okupantų nužudyti, nors yra muziejai bei paminklai aukoms ir rezistencijos kovotojams pagerbti, dauguma lietuvių žiūri su viltimi į ateitį, o ne gręžiojasi atgal. Šiuo atžvilgiu mes ne šiaip grožimės tautiniais kostiumais ir muzika, o veikiau žavimės jais, kaip drąsiu Lietuvos išskirtinumo patvirtinimu.

Dar vienas ypatingas Lietuvos nacionalinės šventės bruožas – ‘žvaigždžių’ nebuvimas. Neskaitant kelių modernių atlikėjų pirmąjį vakarą, visi kiti buvo grupiniai pasirodymai be didelių garsenybių, ir visi sinchroniškai koncertavo.

Jeigu būtume turėję daugiau laiko, būtume daugiau pamatę ir patyrę. Lietuva yra graži, sudėtinga, įdomi šalis, apdovanojanti pasiryžusį ją pamatyti keliautoją”, – apbendrina išpūdžius Teri.

„Važiukite! Jūs būsite praturtinti ir nustebinti”, – baigia savo kelionės pasakojimą Herb.

Mūsų kelionę Lietuvoje tęsiau mokindama sūnų lietuvių kalbos, rodydama naujas istorines vietas, tradicijas, maistą ir žmones – nuo žemdirbio iki prezidento. Kai mes su Kristina Vasiliauskaite ėjome iš naujai perrinktos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inauguracinio koncerto, mano sūnus sušuko angliškai: „Labas, Prezidentė. Aš – iš Bostono”. Jai pasisukus link mūsų, minia džiaugsmingai prasiškleidė, ir kažkas tą ypatingą akimirką įamžino fotografijoje. Grįžus, mano sūnus šiuo prisiminimu pasidalino ir Bostono lituanistinėje mokykloje, kurioje jau antrus metus aš mokytojauju.

Bastilijos dienos iškilmės Prancūzijos ambasadorės residentūroje Vilniuje subūrė mano žurnalistikos laikų kolegas ir padovanojo dar daugiau malonių prisiminimų.

Buvo nuostabi lietuviška liepa.

Dalia Shilas – Bostono lituanistinės mokyklos mokytoja, žurnalistė, fotografė, „Sambūrio” šokėja.

Rytų pakrantė: Kas? Kur? Kada?

CT – Mirusiųjų paminėjimas

Sekmadienį, lapkričio 2 d., 10 val. r., Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserys kviečia atvykti į seselių sodybą Putname, ir skiriant laiko maldai, paminėti Vėlines. Dienotvarkėje: konferencija – Popiežiaus Pranciškaus mokyimo poveikis, šv. Mišios – už mūsų šeimų ir vienuolijos rėmėjų mirusiųosius, pietūs, kapų lankymas, žvakučių uždegimas, šiais metais palaidotų asmenų kapų bei naujų antkapių šventinimas. Išsaugokime ir minėkime šią katalikams ir lietuviams brangią Vėlinių tradiciją. Apie savo dalyvavimą iki spalio 29 d. prašome pranešti: telefonu: 860-928-7955 arba el. paštu: sesigne@gmail.com. Renginio vieta: Putnamo seselių sodyba, 500 Liberty Highway, Putnam, CT.

NJ – Liaudies teatras vaikams

Sekmadienį, spalio 26 d. 1:30 val. p. p., Elizabeth, NJ parapijos salėje svečiuosis K. Glinskio teatro grupė iš Jurbarko su B. Pukelevičiūtės spektakliu vaikams „Rimas pas Kęstutį”. Prieš spektaklį galėsite pasivašinti karštais pietumis, kava ir saldumynais. Renginį organizuoja Elizabeth Lietuvių Bendruomenė su JAV Lietuvių Bendruomenės pagalba. Visas pelnas bus skiriamas parapijos bažnyčios išlaikymui. Daugiau informacijos tel. 908-918-0441. Bilietai tiek suaugusiems, tiek vaikams – 10 dol., vaikams iki 2 metų – nemokamai. Renginio vieta: Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos salė, 211 Ripley Pl., Elizabeth, NJ.

NY – Kvartetas „Rasa Rasa”

Penktadienį, spalio 24 d., 9 val. v., „Nublu” klube gros kvartetas „Rasa Rasa”: Liudas Mockūnas – saksofonas, Jonaton Haffner – gitara, Aaron Keane – kontrabosas, Dalius Naujo – mušamieji. Renginio vieta: „Nublu” klubas (62 Avenue C, tarp 4/5 Street, East Village, NYC, NY).

NY – Mados dizaino paroda

Šeštadienį, lapkričio 1 d., 6 val. p. p. New Yorko menų centre „The Foundry for Art Design + Culture” įvyks rūbų dizainerės Vilmos Mares mados dizaino instaliacijos pristatymas – „Eglė žalčių karalienė” pasakos motyvais. Parodoje bus galima pamatyti senovės baltų rūbų interpretaciją, o taip pat penkis Vilmos Mares rankomis sukurtus didžiulius siūtinus gobelenus pasakos motyvais bei devynias originalias ritualines vėliavas. Parodą aplankyti bus galima savaitgaliais nuo 1 iki 4 val. p. p. iki lapkričio 23 d. Renginio vieta: „The Foundry for Art Design + Culture”, 119 Remsen St., Co-hoes, NY.

PA – Lietuviška mugė

Lapkričio 1–2 d. vyks Philadelphijos Lietuvių namų metinė, jau 38-toji mugė. Ši mugė yra skirta suburti lietuvius iš artimų ir tolimų rytinio pakraščio kampų, pasidžiaugti ir gėrėtis lietuvių kultūra ir bendruomene bei rinkti lėšas Lietuvių namų išlaikymui. Daugiau informacijos: <http://lithuanianmha.org/clubs-and-activities/muge-lithuanian-fair/>. Savanoriai, galintys pagelbėti organizaciniuose reikaluose kviečiami registruotis info@lithuanianmha.org.

PA – Išsaugokime lietuvišką parapiją

Kiekvieną spalio sekmadienį visose Philadelphijos parapijose yra skaičiuojami šv. Mišių dalyviai ir jų skaičius pranešamas arkivyskupijai. Pagal dalyvių skaičių bus sprendžiama parapijų ateitis – kurios bus uždaromos ar sujungiamos. Jeigu jums svarbu turėti savo lietuvišką parapiją, kviečiame visus su šeimomis atvykti kiekvieną spalio sekmadienį į lietuvišką Šv. Andriejaus parapiją ir dalyvauti 10:30 val. r. lietuviškose šv. Mišiose, o po jų, parapijos salėje pabendrauti su senais ir naujais draugais. Bažnyčios adresas: 19 ir Wallace St., Philadelphia, PA 19130.

proga tikrai žibėti. Vienaime vaidinime, „Zenobijos fobija“, aš buvau karalienė, o Paulius – karalius. Jis nutarė, kad mes abu turėtume savo vaidmenis vaidinti atsiklaupę ant kelių, bet niekam apie tai nesakyti. Taip ir padarėme. Rasa ir kiti nežinojo, ką toliau daryti, o mes sau vaidinome lyg taip būtume visi repetavę. Pauliui taip pat patiko versti dainas. Jis buvo dainų karalius ir labai mėgo dainuoti – ne tik stovyklose prie laužo, kur jis buvo įtakingas laužvedys, bet ir per šokius, pokyliuose. Kai tik išgirdavome jo pirmos tonus – OOOOOO, tuoj subėgdavome iš visų kampų ir dainuodavome mūsų himnu tapusiu „O Spinduly“. Kitos Pauliaus mėgiamos dainos buvo „Pilki keleliai dulka“, „Žalios pievos“, „Stovi malūnas prie kelio“, „Rid-dig-dai, rid-dig-do“, jo pati mėgstamiausia – „Ejau per gatvę labai plačią“. Jų buvo dar daugiau, bet šios man labiausiai įstrigo.

Ačiū, Pauliau, kad paliete mūsų gyvenimus, kad mus pralinksminai ir prajuokinai, kad dainavai ir šokai kartu. Ačiū, kad buvai. Pasiilgsime tavo dainų, tavo šposų, tavo šypsenos ir draugystės šilumos. Mes džiaugiamės, kad leidai mums būti dalimi savo gyvenimo. Gaila, kad reikėjo užaugti ir subręsti, kad ilgos mylios mus atitolino. Mes tave visuomet prisiminsime tokį – besijuokiantį, besišypsantį, vaikščiojantį su vyčių lazda, dainuojantį dainas

Paulius Alekna

prie laužo, darantį gerus darbelius. Girdžiu mintyse dabar šiuos žodžius, lyg Paulius mums saktų: „Kai aš turėsiu trumpam Jus palikti, prašau nelūdėti ir neverkti, nesineškite skausmą per išstisus metus. Pradėkite drąsiai su plačia šypsena. Man ir mano vardu, gyvenkite ir darykite taip kaip darėte anksčiau. Negyvenkite vienatvėje ir tuštumoje, tačiau pripildykite kiekvieną valandą prasmingais veiksmais. Ištieskite paguodos ir džiaugsmo ranką ir aš Jus raminsiu ir laikysiu arti, nes aš Jūsų laukiu danguje.“

Viskas praeina, nebesugrįžta. Lieka tik muzika – ji amžina. Tu, kaip ir tos tavo mylimos dainos ir muzika, liksi mūsų mintyse amžinai. Išsėkis, miegas broli, mūsų drauge Pauliau, skautiškoje ramybėje šioje svetingoje žemėje. Anksčiau ar vėliau mes vėl susitikime ir tęsime savo dainas, šokius ir juokus.

Nuoširdžiausia mano ir mano šeimos užuojauta Pauliaus sūnums Arui ir Audriui, jo mamai sesei Vandai, jo seseriai sesei Audrai, jos vyrui broliui Arui bei jų dukrai sesei Rimai, ir kitiems giminėms, artimiems ir draugams.

Informacijos karai ir galvojimas savaip

Atkelta iš 3 psl.

kina, kad Sąjūdžio patirtis primena, jog kritiniais momentais galima sulaukti labai nemalonių staigmenų. Gal Sąjūdžio laikais buvo nemalonių staigmenų (daug jų neprisimenu), bet buvo pasiekta iki tol neregėta ir po to nebeatkurta vienybė. Spurgai tos vienybės negana. Jo nepasitenkinimas, jog „dalis piliečių įvykius vertina savaip“, sietina su totalistinio solidarumo ilgesiu ir nepakantumu bet kokiems nukrypimams nuo vienos tiesos.

Jei Rusijos propagandos įtaka yra poverdinama, tai Lietuvos valstybės ir žiniasklaidos gebėjimas formuoti savo piliečių nuostatas yra radikaliai nuvertinamas. Rusijos propagandai priskiriamos beveik mistinės galios, o Lietuvos poveikio priemonės laikomos impotencijos įkūnijimu. Taip tikrai nėra. Nors lig šiol neskirta pakankamai dėmesio pilietiniam ir patriotiniam auklėjimui, vis dėlto mokykla, Bažnyčia, valstybė, patriotinė retorika, istorijos vadovėliai, televizija ir radijas, išskilmingos šventės ir renginiai bei daugelis kitų priemonių skiepija pagarbą valstybei ir tautai. Nors žiniasklaida vis daugiau dėmesio skiria stiliui, seksui ir sportui, yra ir rimtesnių patriotizmą skatinančių laidų. Be to, tikrų ar menamų krizių atvejais susitelkiama ir veikiama vieningai, – mano nuomone, perdėm vieningai, nes atsiskoma reikiamo kritiškumo, pasiduodama bandos mentalitetui. Turbūt yra nemažai žmonių, kuriems nepriimtina, kad kiti galvoja savaip. Jų nuomone, privalu galvoti vienaip, taip, kaip jie galvoja, kaip galvoja visi „dori“ ar „patriotiškai“, ar „valstybiškai“ nusiteikę žmonės. Galvojimas savaip yra lyg iššūkis, rizikinga laikysena, kuri gali sukelti nemalonių pasekmių bei rodo supratimo ir solidarumo stoką. Neneigiu, kad galėtų būti itin išskirtinės aplinkybės (nors man sunku jas įsivaizduoti), kuriomis reikia ypatingo susitelkimo, gal net geležinės vienybės, siekiant išvengti gresiančios nacionalinės katastrofos. Bet mes negyvename tokiais laikais, ir net Sąjūdžio metais, kai buvo kovojama už laisvę, nemažai žmonių, ypač Maskvai ištikimi partiečiai, galvojo savaip, bet Lietuva nežlugo. Nenoriu romantizuoti galvojimo savaip, nes savaip galvojantys, kaip ir kiti mirtingieji, gali klysti, jų mintis gali sukelti neapykantą, iškreiptas pasaulėvaizdis, nežinojimas, nesusipratimas, išdavystė. Minties vienybė turėtų kelti susirūpinimą, nes visuomenėje vieningas padėties supratimas neatsiras spontaniškai, be sistemingo gyventojų įtaigojimo.

(...) Kyla ir Rusijos laidų retransliavimo draudimo klausimas. Nors didėja spaudimas imtis griežtesnių priemonių, kol kas laikomasi gana santūriai. Balandžio pradžioje teismas trims mėnesiams apribojo kanalo „RTR Planeta“ laidų transliaciją, o kiek anksčiau ir rusiško kanalo „NTV Mir Lithuania“ retransliaciją. Tada buvo ir siūlymų sudaryti tarpžinybinę darbo grupę, kuri tartųsi su teisės sauga dėl rusiškų kanalų keliamų informacijos saugumo problemų. Ne tik teisės saugos organai bet ir Lietuvos radijo ir televizijos komisija rūpinasi informacijos erdve. Kultūros ministras Šarūnas Birutis rugpjūtį pasakė, kad jo ministerija

kuria darbo grupę, kuri „nustatys valstybės audiovizualinės politikos kryptis ir peržiūrės teisinę bazę tam, kad užtikrintume piliečių teisę į objektyvią informaciją ir visoms amžiaus grupėms saugų, žalos nedarantį turinį“.

Siekiantys nutraukti ar apriboti laidų retransliavimą aiškina, kad jos kursto karą ir neapykantą. Ukrainoje Rusijos laidos gal turi tokį poveikį, bet raginama šias laidas drausti Lietuvoje. Ar čia jos kursto karą ir neapykantą? Kas turėtų kariauti su kuo? Ar Lietuvos rusai skatinami puliti Lietuvos ukrainiečius, gal ir lietuvius, ar atvirkščiai? Panašūs klausimai savaime kyla dėl galimo neapykantos kurstymo. Žodžio laisvę galima riboti, kai yra tiesiogiai skatinamas smurtas ar kai yra reali galimybė, kad kraštutinės nuomonės reiškinys sukels smurtą. Kad ir kokios būtų atgrasios Rusijos laidos, jos tokio pavojaus Lietuvoje nekelia. Nor-

Jei Rusijos propagandos įtaka yra poverdinama, tai Lietuvos valstybės ir žiniasklaidos gebėjimas formuoti savo piliečių nuostatas yra radikaliai nuvertinamas. Rusijos propagandai priskiriamos beveik mistinės galios, o Lietuvos poveikio priemonės laikomos impotencijos įkūnijimu.

malioomis aplinkybėmis (ir Lietuvoje jos normalios) kiekvienas žmogus turi spręsti, ką jis žiūri, mato, galvoja. Valstybė neturi užduoties apsaugoti jį nuo propagandos, kaip ir nuo pornografijos. Naivu manyti, kad Lietuvos valdžia arba bet kuri valdžia gebėtų nepriekaištingai nutarti, kuris įvykių vaizdavimas yra tiksliausias. Kam bus suteikiama Biručio minima teisė nustatyti, kokia informacija yra objektyvi, koks turinys yra saugus ir nedarą žalos? Koktu net pagalvoti. Jokia paslaptis, kad normaliai draudžiama tai, kas draudėjui nepatinka, o leidžiama reikšti mintis, kurios jam artimos, o ne objektyviausios. Neseniai nuodugni JAV Aukščiausiojo teismo nutarčių analizė parodė, kad konservatyviai nusiteikę teisėjai labiau gina savo nuostatas išreiškiančias mintis, o liberalesnieji teisėjai uoliau palaiko liberalias mintis.

Yra ir pragmatinių priežasčių, dėl kurių neturėtume skubėti drausti Rusijos laidų retransliavimo. Pirmia, draudimas nebūtų itin veiksmingas, nes tie, kuriems tos programos rūpi, vis tiek jas gautų per palydovus ar internetą, ir, ko gero, rastų priėjimą prie radikalesnių ir net labiau iškreiptų informacijos šaltinių. Vakaruose gyvenantys musulmonai be jokių sunkumų randa ir prisijungia prie džihadistų portalų, kur mokoma gaminti bombas ir skatinama žudyti priešus. Putino gerbėjai nėra mažiau išradingi. Antra, retransliavimo nutraukimas sukeltų įspūdį, kad valdžia eš draudžia Rusijos laidas, nes ji stengiasi nuslėpti, kas iš tiesų vyksta Ukrainoje, nenori, kad gyventojai žinotų tiesą apie konfliktą Ukrainoje. Trečia, aš nemanau, kad prastuomenė ir rusų kilmės Lietuvos gyventojai negebės atsispirti Maskvos propagandai. Tai įžeidžianti nuostata, kuri kaip tik gali skatinti priešiš-

kumą Lietuvai bei ištikinimą, jog jie nėra traktuojami kaip ištikimi ir visaverčiai piliečiai. Gal ir klystu dėl liaudies gebėjimo atsispirti Maskvos propagandai. Bet vienas dalykas yra pradėti žvelgti į pasaulį per Maskvos prizmę, ir kitas nusigręžti nuo savos valstybės arba užsiiminėti priešvalstybiniais veiksmais. Pirmasis reatai priveda prie antrojo.

Kartais nurodoma, kad Maskva veikianti keliais frontais ir įvairiomis priemonėmis. Nesitenkinama grubi propaganda, atvirų Putino ir Rusijos veiksmų teisinimu, bet veikiama subtiliau, prisidengiant patriotizmui, ekologiniais sumetimais, siekiant į norimą pusę nukreipti diskusijas interneto portaluose. Neabejoju, kad tai vyksta, ir kad dar stengiamasi papirkti ir užverbuoti kai kuriuos asmenis, teikti finansinę paramą grupėms, gal ir nesąmoningai palaikančias pozicijas, kurios Maskvai naudingos. Šiais atvejais reikia įtaria-

muosius traukti baudžiamojon atsakomybėn, jei jie pažeidinėja įstatymus. Vyksta ir kibernetiniai išpuoliai, bet netikslu juos laikyti informacijos karo dalimi. Kiekvienu atveju yra realus pavojus matyti Maskvos ranką ten, kur jos nėra arba perversinti jos įtaką. Manau, kad Rusija patenkinta, jog JAV energetikos bendrovė „Chevron“ buvo priversta pasitraukti iš Lietuvos. Nutarimą itin sveikino Seimo narys Algirdas Sysas, bet ar norime sakyti, kad jo nutarimą sąmoningai ar nesąmoningai paveikė Maskvos propaganda? Ilgus metus Lietuvos kariuomenė nesulaukė tinkamo finansavimo, nes Seimas vieningai ignoravo jos poreikius. Ant rankos pirštų galima suskaičiuoti žurnalistus, kurie nuosekliai ragino didinti gynybos išlaidas. Ar ir čia reikia įžiūrėti paslėptą Maskvos ranką, priskirti nuopelnus tam, kas vadinama Maskvos informacine agresija? Pradėjus eiti šiuo keliu, nežinia, kur baigsis kelionė, bet ji baigsis blogai.

Neturiu jokių iliuzijų dėl Rusijos ir manau, kad reikia reaguoti į Kremliaus propagandą. Bet „informacijos karas“, kurį veda prezidentė ir žiniasklaida, yra nesusipratimas. Pasiškliaujama „drausk ir bausk“ psichologija, pažeidinėjami objektyvios žurnalistikos principai, su Putinu kovojama jo paties metodais, taip ir pripažįstant, kad tokios priemonės yra priimtinos. Sveikintina, kad Lietuvos elitas šiuo klausimu yra gana vieningas, bet nuogastauju, kad vienybę lydi įtarumas ir apgulties mentaliteto išitvirtinimas bei baimė ir nepasitenkinimas, kad dalis piliečių įvykius vertina savaip. Bolševikinio budrumo tikrai nereikia šaliai, dar tebesivaduojančiai iš sovietinės praeities.

„Naujasis Židinys-Aidai“, nr. 6.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Teismas leido suimti Neringą Venckienę

Vilnius (Lrytas.lt) – Jau daugiau nei metus besislapstančios Neringos Venckienės paieškoje – naujas žingsnis. Kauno apylinkės teismas spalio 22 d. patenkino Kauno apylinkės prokuratūros pateiktą prašymą skirti įvairiomis nusikalstamomis veikomis įtariamai N. Venckienės kardomąją priemonę – suėmimą.

Kaip rašoma Generalinės prokuratūros pranešime, pagrindiniai įtariamai N. Venckienei šioje byloje yra siejami su neteisėtu informacijos apie privatų asmenų gyvenimą rinkimu, jos viešiniimu bei kitomis nusikalstamomis veikomis, kurios, kaip įtariama šiuo metu, galėjo būti įvykdytos 2010 metais, kartu su kitu asmeniu suburiant organizuotą grupę.

Oficialiuose renginiuose skambės Europos Sąjungos himnas

Vilnius (ELTA) – Nuo šiol visuose oficialiuose Vilniaus miesto renginiuose, tarp jų ir mokyklose vykstančiose šventėse, su Lietuvos himnu skambės ir Europos Sąjungos (ES) himnas. Tai numatyta išgaliojusiame Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme.

Vilnius bus pirmasis miestas ES,

Nesant galimybės įteikti pranešimo apie įtarimą, N. Venckienė pripažinta įtariamąja prokuroro nutarimu. Kitu prokuroro nutarimu yra paskelbta šios įtariamąsios paieška.

Šią teismo nutartį per dvidešimt dienų suimtoji N. Venckienė ar jos gynėjas gali apskusti Kauno apygardos teismui.

Artimiausiu metu bus priimtas sprendimas dėl papildomų tarptautinių teisinių procedūrų, kurios leistų šią įtariamąją perduoti Lietuvai.

N. Venckienė Lietuvoje negyvena jau daugiau nei metus, paskelbta jos paieška. Manoma, kad pastaruosius metus N. Venckienė praleido Jungtinėse Valstijose, Čikagoje.

kurio renginiuose bei šventėse skambės abu himnai.

Europos Taryba Ludwig van Beethoven „Odė džiaugsmui“ pasirinko savo himnu 1972 m. 1985-aisiais šį himną oficialiuoju bendrijos himnu patvirtino ir Europos Sąjungos valstybių ir vyriausybės vadovai.

Kovai su korupcija - nauji darbai ir iššūkiai

Vilnius (ELTA) – Viešųjų paslaugų perkėlimas į elektroninę erdvę, elektroninis laisvos valstybinės žemės fondo žemėlapis, leidimų ir licencijų skaičiaus mažinimas, visuomenės antikorupcinio sąmoningumo didėjimas – tokios priemonės aptartos Teisingumo ministerijoje vykusiame Tarpžinybinės komisijos kovai su korupcija koordinuoti posėdyje.

Posėdyje, kuriame dalyvavo ministerijų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Vyriausybės kanceliarijos, Policijos departamento, nevyriausybinių organizacijų atstovai, aptartas Nacionalinės kovos su korupcija 2011–2014 metų programos įgyvendinimas ir re-

zultatai.

Posėdyje taip pat iš esmės pritarė Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos projektui, kurį rudens sesijoje turėtų svarstyti Seimas.

Šiame projekte siūloma įteisinti galimybę asmenims balsuoti rinkimuose elektroniniu būdu, viešinti informaciją apie valstybės ir savivaldybių įstaigų pajamas ir išlaidas elektroninėje erdvyje per tam sukurtą informacinę sistemą, deklaruoti ir viešinti politikų, valstybės tarnautojų ir jiems prilygintų asmenų turta, pajamas ir interesus, stiprinti viešųjų pirkimų priežiūrą.

Nukabintos dvikalbės gatvių lentelės Vilniaus rajone

Lrytas. M. Kulbio nuotr.

Vilnius („Draugo“ info) – Vilniaus apygardos administracinis teismas (VAAT) nutraukė administracinę bylą dėl dvikalbių lentelių Vilniaus rajono gyvenvietėse, nes jų nebeliko.

Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje Vilniaus apygardos administracinio teismo prašė įpareigoti Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorę pakeisti Valstybinės kalbos įstatymo neatitinkančias gatvių pavadinimų lenteles ant pastatų sienų Vilniaus rajono gyvenvietėse.

Spalio pradžioje Druskininkuose vykusiame teismo posėdyje paaiškėjo, kad dvikalbių lentelių nebeliko ir Šalčininkų rajone.

Lėktuvo avariją sukėlė girtas vairuotojas

Rusijoje per lėktuvo katastrofą žuvo Prancūzijos naftos milžinės „Total“ vadovas.

AFP nuotr.

Maskva („Draugo“ info) – Rusijos pareigūnai patvirtino, kad sniego valymo mašinos, kuri susidūrė su privačiu Prancūzijos naftos milžinės „Total“ vadovo lėktuvu Maskvos oro uoste, vairuotojas buvo girtas. Per šią nelaimę žuvo „Total“ generalinis direktorius Christophe de Margerie ir trys lėktuvo įgulos nariai.

Orlaivis „Falcon-50“ spalio 21 d. vėl vakarą Maskvos Vnukovo oro uoste susidūrė su sniego valymo mašina. Lėktuvas iš Maskvos turėjo skristi į Paryžių. Visi trys įgulos nariai buvo prancūzai.

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas taip pat pareiškė užuojautą.

Kinijoje įvykdyta 2,4 tūkst. egzekucijų

Pekinas (1 psl.lt) – Pasaulyje pagal įvykdomų mirties bausmių skaičių pirmaujanti Kinija praeitais metais įvykdė 2,4 tūkst. egzekucijų, pranešė viena Jungtinėse Valstijose išikūrusi žmogaus teisių organizacija, nušviendama retai pasirodančią statistiką, nes Pekinas šiuos duomenis laiko valstybės paslaptimi.

Šis skaičius 20 proc. mažesnis lyginant su padėtimi 2012 metais, nurodė fondas „Dui Hua“ ir pridūrė, jog jis gerokai mažesnis negu 2002 metais, kai

Beje, magnatas visada labai kategoriškai pasisakinėjo prieš ES taikomas sankcijas dėl įvykių Ukrainoje.

„Tai buvo ne siaubinga virtinė tragiškų aplinkybių, ...o nusikalstamas aplaidumas“ pareigūnų, kurie ne užtikrino oro uosto darbuotojų pareigų koordinavimo, sakoma Federalinio tyrimų komiteto pareiškimė.

63-ejų C. de Margerie trečios pagal dydį naftos kompanijos Europoje generalinio direktoriaus pareigas ėjo nuo 2007 metų. „Total“ generalinis direktorius buvo labai gerbiamas naftos pramonėje. Kompanijoje, kurioje C. de Margerie dirbo visą savo gyvenimą, jis buvo vadinamas „Didžiausiais ūsais“.

buvo įvykdyta apie 12 tūkst. egzekucijų.

Kinija oficialiai niekaip nekommentuoja, tačiau per metus įvykdo daugiau egzekucijų negu visos kitos šalys kartu sudėjus, sako žmogaus teisių organizacijos.

2013 metais visose kitose šalyse mirties bausmė buvo įvykdyta 778 žmonėms, sakoma organizacijos „Amnesty International“ paskelbtoje kasmetinėje ataskaitoje.

Pasikėsinta į Ukrainos parlamento rinkimų kandidatą

Kijevas (BNS) – Vienas Ukrainos parlamento rinkimų kandidatas, premjero sąjungininkas, liko gyvas per surengtą pasikėsinimą, per kurį buvo šaudoma ir susprogdinta granata – politiką išgelbėjo neperšaukama liemenė, pranešė jo partija.

Volodymyras Borysenka, priklausantis premjero Arsenijaus Jaceniuko partijai „Liaudies frontas“, dabar gydomas ligoninėje dėl patirto šoko, sukkelto pirmojo tokio išpuolio per kampaniją prieš spalio 26 dieną vyksiančius rinkimus, pridūrė pareigūnai.

V. Borysenka buvo užpultas, kai išėjo iš savo namų Borjospilyje – miegamajame sostinės priemiestyje, nurodė

partija.

„Pirmiausiai į jį šovė, o tuomet jam po kojų saviėdė savadarbė bomba“, – pridūrė „Liaudies frontas“. Milicija nurodė, kad tas sprogmuo buvo granata, tačiau neatskleidė, kiek buvo užpuolikų.

„Neperšaukama liemenė išgelbėjo Volodymyro gyvybę. Jis ją dėvėjo, nes buvo sulaukęs grasinimų telefonu“, – rašė partija.

V. Borysenka siekia būti išrinktas į 450 vietų Aukščiausiąją Radą per pirmuosius parlamento rinkimus Ukrainoje po to, kai vasarį per protestus buvo nuverstas Maskvos palaikomas prezidentas Vladimiras Janukovyčius.

Švedija turi peržiūrėti savo gynybą

Stokholmas (BNS) – Švedija turi peržiūrėti savo gynybos pajėgumus, atsižvelgdama į didėjančią Rusijos karinę galią ir pastaruosius įvykius Baltijos jūros regione, Vilniuje teigė naujasis premjeras Stefan Loefven.

Pasak jo, nors Švedija Rusijos karinės galios didėjimo nelaiko tiesiogine grėsme, tačiau turi apsvarstyti, kaip keisti savo karinius pajėgumus.

„Mes matome, kad Rusijos karinė galia auga – mes to nelaikome tiesio-

gine grėsme Švedijai, tačiau stebime, kas vyksta regione – didesnę aktyvumą Baltijos jūroje. Tad, žinoma, mums reikia peržiūrėti, kokių pajėgumų mums reikia“, – sakė S. Loefven.

Jis tikino, kad kol kas nėra naujų dël galimo Rusijos povandeninio laivo netoli Stokholmo.

Švedijos kariuomenė nuo penktadienį vykdo žvalgybinę operaciją, kuria siekiama nustatyti galimo užsienio povandeninio laivo buvimo vietą.

VERSLO NAUJIENOS

Aptartas ekonominės diplomatijos vaidmuo

Premjeras A. Butkevičius dalyvavo susitikime su ekonomikos srityje dirbančiais Lietuvos diplomatais. Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Spalio 18 dieną Vilniuje prasidėjo metinis ekonomikos srityje dirbančių Lietuvos diplomatų, komercijos atašė bei viešosios įstaigos „Versli Lietuva“ atstovų susitikimas, į kurį atvyko 57 ekonomikos atstovai, dirbantys 37 šalyse. Pirmoji renginio diena buvo skirta susipažinti su Lietuvos tekstilės ir aprangos sektoriumi. Diplomatai lankėsi 23-ioje tarptautinėje tekstilės, aprangos ir ekologiškų inovacijų parodoje „Baltijos moda ir tekstilė 2014“, diskutavo apie sektoriaus eksporto plėtros galimybes, prioritetines rinkas. Antroje dienos pusėje vyko verslo ryšių mugė, kurioje dalyvavo įvairių pramonės sektorių įmonių atstovai.

Spalio 20 d. ekonomikos atstovus užsienyje priėmė ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius bei ūkio, susisiekimo ir energetikos ministrai. Renginio dalyviams pristatytos šalies makroekonominio vystymosi tendencijos, dalyviai diskutavo eksporto plėtros, investicijų pritraukimo ir turizmo srautų didinimo klausimais, aptarė Ekonominės diplomatijos tarybos veiklą bei koordinuotą Lietuvos institucijų veiklą padedant šalies verslui žengti į naujas, alternatyvias rinkas. Surengtos apskritojo stalo diskusijos su 5 universitetų bei atviros prieigos centrų vadovais.

Ūkio ministras Evaldas Gustas pasidžiaugė augančia Lietuvos ekonomika, pristatė susitikimo dalyviams dėl Rusijos sankcijų šalies ekonomikai kylančius iššūkius ir galimybes, pabrėžė ekonominės diplomatijos tarybos reikšmę šalies verslui ir konkurencingumui.

Pasak ūkio ministro, mažoms ekonomikoms, tarp kurių yra ir Lietuvos ekonomika, veikimas tik vietinėse rinkose negali garantuoti plėtros ir konkurencingumo augimo, todėl anksčiau ar vėliau joms tenka ieškoti investicijų gamybai modernizuoti ir inovacijoms diegti, naujoms verslo galimybėms vystyti, gaminausiai produkcijai ir paslaugoms eksportuoti už savo šalies ribų. Susiduriant su sudėtingais globalios konkurencijos iššūkiais, ekonominė diplomatija vaidina itin svarbų vaidmenį siekiant šalies ekonominės gerovės.

Renginio dalyvių darbotvarkėje didelis dėmesys buvo skiriamas regionams. Spalio 21–22 d. ekonomikos srityje dirbantys diplomatai, komercijos atašė bei „Versli Lietuva“ atstovai lankėsi Marijampolėje ir Šiauliuose, kur dalyvavo susitikimuose su vietos savivaldos ir verslo atstovais, lankėsi įmonėse.

Šie susitikimai yra rengiami nuo 2000 metų.

„Draugo“ info

Kaip spręsti turizmo sezoniškumo problemas

Spalio 20–21 dienomis ūkio viceministrė Rasa Noreikienė Tiranoje (Albanija) dalyvavo Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos ir Albanijos urbanistinės plėtros ir turizmo ministerijos organizuotoje konferencijoje „Turizmo sezoniškumo valdymas“. Ūkio viceministrė, dalyvaudama apskritojo stalo diskusijoje, apžvelgė sezoniškumo įtaką turizmo sektoriui, pristatė įvairių šalių atstovams turizmo sektoriaus Lietuvoje galimybes ir iššūkius.

„Sezoniškumas – daugeliui šalių aktuali turizmo sektoriaus problema, todėl turime ieškoti bendrų sprendimų. Dėl sezoniškumo turistų srautai pasiskirsto netolygiai, o tai neigiamai veikia darbo vietų kūrimą ir pajamas iš turizmo. Lietuvai ypač aktualus sezoniškumo klausimas, nes aktyvusis turistinis sezonas šalyje trunka vos keturis mėnesius. Sausio–kovo mėnesiais viešbučių užimtumas siekia vos 34–37 procentus, o liepą–rugpjūtį jis bene dvigubai didesnis – 64 procentai“, – teigė ūkio viceministrė R. Noreikienė.

Pasak R. Noreikienės, turizmo paslaugų sezoniškumo mažinimas – vienas iš svarbiausių 2014–2020 m. Lietuvos turizmo plėtros programos tikslų. Siekiant sumažinti sezoniškumo neigiamus padarinius, būtina plėtoti viešąją turizmo infrastruktūrą, aktyviai remti sveikatos (medicinos), kaimo, kultūrinio, verslo turizmo projektus, daugiau dėmesio skirti šiuolaikinėms turizmo rinkodaros priemonėms.

Albanijos sostinėje Tiranoje surengtoje konferencijoje „Turizmo sezoniškumo valdymas“ dalyvavo 42 Europos valstybių atstovai.

Vyriausybės info

„Lonely Planet“ 2015 m. siūlo aplankyti Lietuvą

Apie keliones rašantis tinklapis lonelyplanet.com į 2015 metais vertų aplankyti šalių dešimtuką įtraukė ir Lietuvą. Tinklapio autoriai pažymi, kad jau nuo sausio 1 d. mūsų šalyje bus įvestas euras, kas suteiks dar daugiau patrauklumo keliauti į Lietuvą.

Iš lankytinų objektų paminima Kuršių Nerija, Vilniaus barokinis senamiestis, Grūto parkas bei Kryžių kalnas.

Straipsnyje taip pat užsimenama ir apie lietuvių domėjimąsi krepšiniu.

Į dešimtuką taip pat pateko Singapūras, Namibija, Nikaragva, Airija, Kongo Respublika, Serbija, Filipinai, Saint Lucia (sala Mažuosiuose Antiluose) ir Marokas.

1 psl.lt

Vilnius

balticblues.com nuotr.

Atlyginimai Lietuvoje auga kukliausiai

Vidutinis paskaičiuotas mėnesio darbo užmokestis Lietuvoje per metus padidėjo kukliausiai ir tebėra mažiausias Baltijos valstybėse, rodo Latvijos centrinės statistikos valdybos paskelbti duomenys. Sparčiausiai atlyginimai per metus augo Latvijoje, o geriausiai darbo jėga vertinama Estijoje.

Skaiciuojant eurus, Lietuvoje vidutinis mėnesio darbo atlygis, neatskaičius mokesčių, antrąjį šių metų ketvirtį buvo 682 eurai, Latvijoje – 762 eurai, Estijoje – 1023 eurai.

Palyginti su tuo pačiu ankstesnių metų laikotarpiu, vidutinė paskaičiuota mėnesio alga Lietuvoje augo 4,6 proc., Latvijoje – 6,4 proc., Estijoje – 4,8 procento.

Per metų ketvirtį (antrąjį šių metų, palyginti su pirmuoju) vidutinis paskaičiuotas mėnesio atlyginimas Lietuvoje padidėjo 1,7 proc., Latvijoje – 2,9 proc., Estijoje – 5,8 procento.

BNS

Siekama sumažinti verslo nuostolius

Vyriausybės pasitarime pristatyta Ūkio ministerijos parengta ataskaita, kurioje apibendrinti rugsėjo mėnesį institucijų nuveikti darbai pagal Vyriausybės rekomendacijas, kaip įvairinti Lietuvos eksportą ir mažinti verslo nuostolius, patiriamus dėl Rusijos paskelbtų sankcijų. Dalis rekomenduojamų priemonių jau yra įvykdyta, dalis jų dar bus vykdoma.

Siekdama skatinti naujų verslo rinkų ir verslo partnerių paiešką, Ūkio ministerija 12,27 mln. Lt padidino finansavimą priemonei „Naujos galimybės“, pagal kurią skatinamas įmonių dalyvavimas parodose, verslo misijose ir kituose eksporto plėtros renginiuose. Įmonės, pasinaudojusios parama, planuoja sudalyvauti daugiau nei 1 200 parodų įvairiose šalyse.

Ūkio ministro įsakymu buvo patvirtinta lengvatinė paskolų, paskolų garantijų ir palūkanų kompensavimo verslui, nukentėjusiam nuo Rusijos sankcijų, tvarka. Šioms įmonėms bus kompensuojama 95 proc. metinių palūkanų, nepriklausomai nuo to, ar jos veikia regionuose.

Švelninant Rusijos embargo pasekmes Lietuvos žemės ūkio produkcijos gamintojams, pradėtas taikyti sviesto, lieso pieno miltelių ir sūrių privatus saugojimas ir pratęstas sviesto ir lieso pieno miltelių intervencijos laikotarpis iki š. m. gruodžio 31 d.

Rugsėjo mėnesį Seimas pritarė gyvūnų gerovės įstatymo pakeitimui – ritualinis skerdimas bus įteisintas nuo 2015 metų. Vėl „Versli Lietuva“ pradėjo teikti specialias konsultacijas ir rinkos tyrimų paslaugas. Dėl nemokamos verslo partnerių paieškos paslaugos teikimo paruošė naujas sutarčių ir anketų-paraiškų formas ir išsiuntė jas pageidavimą pareiškusioms įmonėms.

Siekdama išnaudoti diplomatines priemones, Užsienio reikalų ministerija per Lietuvos Respublikos ambasadas aktyviai dirba su valstybių institucijomis (potencialiomis eksporto partnerėmis) žemės ūkio ir maisto produktų eksporto klausimais, taip pat dėl atitinkamų sertifikatų ir importo leidimų išdavimo.

Kad padidėtų ekonominis atstovavimas užsienyje, Vyriausybė išplėtė Lietuvos komercijos atašė Kinijos Liaudies Respublikoje veiklos teritoriją į Korėją, Mongoliją ir Vietnamą ir Lietuvos komercijos atašė Jungtinėje Karalystėje veiklos teritoriją – į Omano Sultanatą.

Vyriausybės info

Valiutų santykis (2014 metų spalio 22 d.)

1 USD (JAV doleris) – 2,69 LTL

1 EUR (euras) – 3,45 LTL

1 AUD (Australijos doleris) – 2,37 LTL

1 CAD (Kanados doleris) – 2,39 LTL

1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,35 LTL

1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,14 LTL

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Ar sensacijos gali pasikartoti?

Kadras iš 1925 m. filmo. Aktoriai Ramon Navarro – Judah Ben Hur ir Francis X. Bushman – Messala

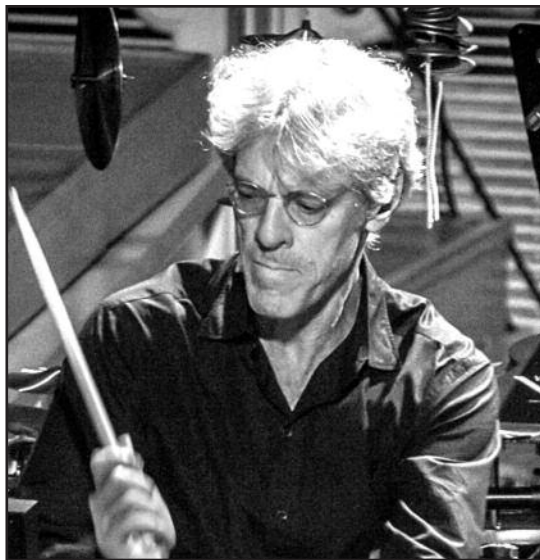
RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

1925 m. pirmąsyk kino ekrane sužibėjo „Ben Hur“. Šis filmas dėl specialiųjų efektų tapo tikra visų laikų sensacija. Ir praėjus daugeliui dešimtmečių po premjeros, Hollywoode dirbantys režisieriai „nerimsta“ – tą dramatiškumą vėl ir vėl bando perteikti žiūrovui. Žinoma, šių dienų techninės galimybės nepalyginamai didesnės, bet net ir dabar mažai kam pavyksta sukurti ekrane tokią stublinančią, kvapą gniaužančią dramą kaip tame 1925 m. nebyliajame filme.

Šis MGM studijos šedevras yra įtrauktas į Amerikos kinematografijos aukso fondą. Jį sukūrė kino režisierius Fred Niblo pagal rašytojo Lew Wallace 1880 m. romaną *Ben Hur*. Tai pasakojimas apie turtingą ir kilmingą žydą Judah Ben-Hur (akt. Ramon Novarro) kurį išduoda jo draugas romėnas – Messala (akt. Francis X. Bushman). Iki *Vėjo nublokštų* (*Gone with the Wind*) pasirodymo ši knyga buvo laikoma įtakingiausiu krikščionišku romanu JAV. Patyręs daugybę išbandymų ir dykumoje susitikęs su Kristumi, Ben Hur tampa tikru krikščioniu.

Pirmoji Wallace romano ekranizacija pasirodė dar 1907 metais. Penkiolikos minučių trukmės filmą sukūrė Sidney Olcott ir Frank Oakes. Antroji versija – Fred Niblo filmas – dienos šviesą išvydo 1925-aisiais (1931 m. buvo prijungtas kompozitorių William Axt ir David Mendoza muzikinis takas). 1959 m. romano ekranizacijos ėmėsi William Wyler (čia pagrindinį Judah – Ben Hur vaidmenį atliko legendinis aktorius Charlton Heston).

Keturi milijonai – atsižvelgiant į infliaciją ir šios dienos pinigų vertę tai būtų net 200 milijonų dolerių! Būtent tiek kainavo „Ben Hur. A Tale of the Christ“ – brangiausias kada nors rodytas nebylusis filmas. Statistikos mėgėjams gal bus įdomu sužinoti kai kuriuos kuriozinius faktus apie šio legendinio filmo kūrimą. Štai jūrų mūšio scenai filmuoti buvo naudojamos net 48 kameros. Filmavimo metu suvartota 2 730 litrų „Max Factor“ kūno grimo. „Ben Hur“ įtrauktas į Gineso rekordų registrą už didžiausią vienos scenos montažą. Montuodamas įžymią kovos vežimų lenktynių sceną nufilmuotus 60 960 metrų kino juostos Lloyd Nosler kompaktiškai „suspaudė“ į vos 228 metrus. O kovos vežimų lenktynių sceną filmavo net 62 darbuotojai. Tvirtinama, kad aktorių ir statistų skaičius filmui galėjo siekti 125 000. Nepaisant to, kad filmas buvo plačiai reklamuojamas ir į jį visame pasaulyje plaukdavo minios, jis buvo nuostolingas. Bet tuo pačiu suteikė MGM pirmąją kino studijos vardą. 1981 m. viename Čekijos kino archyve buvo atrasti dingusiais laikyti nuspalvinti šio filmo fragmentai (kai kurie epizodai 1925 metais buvo spalvinami rankiniu būdu) ir tokiu būdu „Ben Hur“ pavyko atstatyti taip, kaip jis buvo rodomas prieš beveik devynis dešimtmečius.

Kompozitorius ir muzikantas Stewart Copeland
CSO nuotr.

Spalio 14 d., antradienį, Symphony Center patalpose Čikagoje ir vėl sužibėjo ekrane šis 1925 m. kinematografinis perliukas. „Pastiprintas“ gyva muzika – vaizdui „akomponavo“ Čikagos simfoninis orkestras (CSO) – anot vakaro dirigento Richard Kaufman, „patys geriausi pasaulyje muzikantai“. CSO „šeimos nariai“ grojo meistriškai, atsiliepdami į mažiausias dirigento batuto nuorodas. O vakaro didysis svečias (jei, žinoma, neskaityti paties filmo) buvo legendinis Stewart Copeland. Dauguma jį prisimena kaip būgnininką iš septintojo dešimtmečio roko grupės „The Police“. Tačiau Copeland taipogi – ir gabus kompozitorius. Jis ne tik sukūrė išpūdingą šiuolaikinę muziką šiam režisieriaus Fred Niblo šedevrui, bet ir trejus metus trukusiame restauravimo procese kruopščiausiai tikrino kiekvieną kadra, kad mes, tos peržiūros dalyviai, didinguose Filharmonijos patalpose galėtume pamatyti lygiai tą patį, ką ekrane stebėjo kino žiūrovas prieš 90 metų. Jo paties tą vakarą mūšiami bugnai be paliovos ugningai skambėjo ir prisisverbė į kiekvieną šių didingų rūmų užkaborį. Stebuklinga Stewart Copeland savo muzika lydėjo kiekvieną šio 143 minučių trukmės filmo kadra.

Pagarba Čikagos simfoniniam orkestrui, atradusiam tokį talentą kaip Copeland. Vakaras pritraukė daug naujų, neinančių į tradicinius CSO koncertus, lankytojų. Sprendžiant iš audringų plojimų, „Vėjų miesto“ gyventojams seniai reikėjo tokio reginio! Bilietai kaina pilnai pasiteisino. Mes, neišgydomi „kinomanai“, nekantriai lauksime daugiau tokių sensacijų Symphony Center patalpose! Beje, pasižymėkite iš anksto kitas „CSO at the Movies“ serijos datas: „Pixar in Concert“ – lapkričio 28 d., „2001 A Space Odyssey“ – kovo 13 d., „Metropolis“ – kovo 29 d. Platesnę informaciją apie CSO koncertus rasite interneto svetainėje www.cso.org.

O pabaigoje atsakant į savo paties klausimą apie sensacijas, ar jos gali pasikartoti – ne, negali, bet gali būti sukurtos iš naujo.

Jaunieji pianistai praturtėjo nauju Nijolės Bogutaitės-Dėdinienės rinkiniu

LIETUVIŲ DAINOS FORTEPIJONUI

Nesudėtingas pedagoginis repertuaras

PROF. RAMUNĖ KRYŽAUSKIENĖ

Antrojo pasaulinio karo į užjūrį nublokštų lietuvių godos išsiliejo dainuojamąja tautosaka ir originalia poetine kūryba. Senąsias liaudies dainas emigrantai atsivežė iš skirtingų Lietuvos kampelių, kitas patys noriai kūrė ir susibūrę į bendrijas dainavo. Taip dalis autorinių kūrinių ilgainiui tapo liaudies dainomis.

N. Bogutaitė-Dėdinienė

Nijolė Bogutaitė-Dėdinienė, kaip ir daugelis pokario emigrantų, 1950 m. su tėvais atvyko į JAV. Ji mokėsi Baltimorės konservatorijoje, prof. M. Münzo fortepijono klasėje. 1958 m. baigusi studijas, pianistė gavo fortepijono mokytojos diplomą. Veržlus muzikės charakteris, noras tobulėti skatino studijuoti toliau: 1960 m. Pittsburghe, Duquesne University, ji gavo muzikos bakalauro diplomą, o 1989 m. Westchester University įgijo muzikos magistro laipsnį. Pianistė rengė rečitalius, dalyvavo mišriosiose programose, tačiau tikrąjį savo pašaukimą atrado muzikos pedagogikoje.

Per ilgus kitoje kultūrinėje terpėje pragyventus metus N. Bogutaitė-Dėdinienė brandintą pedagoginę patirtį išsaugojo ir perteikė savo kūryboje bei metodiniuose leidiniuose.

Lietuvoje išleisti jau aštuoni N. Bogutaitės-Dėdinienės pjesių rinkiniai: „Šaltinėlis: 95 etiudai fortepijonui lietuviškų dainų motyvais“ (1993), „10 kanonų fortepijonui lietuvių liaudies dainų temomis“ (1997), „Keturių lietuvių liaudies dainų variacijos fortepijonui“ (1998), „12 liaudies dainų fortepijonui“ (1998), „Pianino pamokos“ (2000) ir „Lietuvių dainos, giesmės ir šokiai fortepijonui“ (trys sąsiuviniai, 2002). Visi jie gerai įvertinti tiek jaunųjų pianistų, tiek jų mokytojų.

Naujai išleistas N. Bogutaitės-Dėdinienės rinkinys „Lietuvių dainos fortepijonui“ – dar vienas pavyzdys ir paskatinimas ieškoti kūrybingų darbo formų. Fortepijonui pritaikytos dainos įdomios ir reikšmingos ne tik kaip instrumentiniai kūrinių, naują pažintinę ir emocinę vertę jie įgyja ne vien dėl melodinės įvairovės. Perprasti tikrąją fortepijoninių kūrinių prigimtį ir atverti naujas interpretacijos erdves padeda dainų poetiniai tekstai. Dauguma pjesių sukurtos pagal lietuvių liaudies dainų melodijas. Kitas pjeses inspiravo populiarios lietuviškos dainos (jų autoriai nurodyti turinyje).

Rinkinyje kompozicijos išdėstytos pagal sudėtingumą, pradedant nuo lengviausių. Matyti, jog autorei rūpi ne tiek fortepijono dėstymo metodikos naujovės, kiek nuoseklus jaunojo pianisto ugdymas, jo muzikinio skonio ir estetinių nuostatų formavimas. Naujos pjesės – tai ir konkrečios atlikimo užduotys, tiek pedagogą, tiek ir jo auklėtinį nukreipiančios logiškai organizuotų studijų linkme. Jose subtiliai derinamos dermės ir polifonija – tai skatina jaunuosius pianistus siekti emocinės įtaigos, spalvų įvairovės.

Kūrybiškai plėtodama žymios lietuvių etnomuzikologės ir lietuvių fortepijono pedagogikos metodininkės prof. Jadvygos Čiurlionytės nuostatas, N. Bogutaitė-Dėdinienė taip pat išklė tikslą ugdyti jaunuosius pianistus tautinės muzikos dvasia. Ji pabrėžė: „Skambindami lietuvių liaudies melodijas, moksleiviai įsiklauso į dainų melodingumą, jas pamilsta, įgauna tautinės savimonės. Be to, tai muzika, išlaikiusi ilgų metų atrankos egzaminą. Liaudies dainose atsiskleidžia tautos charakterio bruožai, jos apdauja žmogaus būtį.“

Lietuvoje nekantriai laukiama kiekvienos naujos pažinties su N. Bogutaitės-Dėdinienės kūryba fortepijonui ir jos pedagoginio darbo principais. Žavi autorės entuziazmas, noras ir toliau turtinti lietuvių pianistinę literatūrą naujais darbais. Jauniems pianistams skirtuose rinkiniuose perteiktos idėjos, savitos liaudiškos temos, originalios šių temų ir motyvų plėtotės, harmoninis apipavidalinimas, iš kiekvienos frazės sklindanti lietuviškumo aura – tai itin brangintini bruožai, suteikiantys jaunajai kartai nepakartojamą muzikavimo džiaugsmą.

Profesorė Ramunė Kryžauskienė – Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Pedagogikos katedros vedėja

SVEIKATA

Pasinaudokime gydytojo chiroprakto pagalba

Chiropraktika – tai gydymo būdas, didžiausią dėmesį skiriantis judamojo aparato ir nervų sistemos gydymui bei bendram organizmo stiprinimui. Chiropraktikos seanso metu dažniausiai atliekama stuburo bei kitų kūno dalių korekcija. Korekcijos metu atstatoma stuburo slankstelių padėtis, atlaisvinami užspausti tarpslanksteliniai nervai, pagerinamas sąnarių judrumas, sumažinamas skausmas, atpalaiduojami įtempti raumenys. Viena iš chiropraktiko veiklos sričių yra masažas, kuris atliekamas rankomis ir skiriasi nuo įprastinio masažo, atliekamo masažisčių. Gydytojas chiropraktikas privalo žinoti žmogaus anatomiją, suvokti pagrindinius biomechanikos principus, žinoti, kaip veikti, kada veikti, kad padėtų, bet nepakenktum. Gydytojo chiropraktiko masažas yra vienas seniausių ir saugiausių gydymo bei profilaktikos metodų. Supažindinti su šiuo gydymo būdu paprašėme **dr. Jelenos Potekhin**.

– Gydytoja, papasakokite apie save, kokią mokyklą baigėte, kur įsigijote chiropraktės specialybę?

– Aš esu daktarė Jelena Potekhin. Baigusi vidurinę mokyklą, ketverius metus mokiausi The University of Wisconsin Milwaukee, po to dar ketverius metus mokslus tęsiau The Palmer College of Chiropractic Davenport, Iowa.

– Kas Jus paskatino tapti chiroprakte?

– Tai likimas. Aš buvau „sophomore“ (antrakursė) universitete, kai patekau į avariją, kurios metu mano automobilis buvo visiškai sudaužytas ir nebepataisomas. Aš likau gyva, bet su dideliais nugaros skausmais, kurių nenumalšindavo net stiprūs nuskausminantys vaistai. Aš, devyniolikmetė, negalėjau panešti savo kuprinės, sunku buvo sėdėti klasėje. Kadangi aš gavau Minske, Baltarusijoje ir anglų kalba man buvo antroji, aš negalėjau praleisti pamokų, tad, nepaisant nugaros skausmų, lankiau paskaitas. Bet skausmai nesiliovė, aš pradėjau ieškoti pagalbos. Likimas man lėmė susipažinti su chiropraktika. Aš sutikau nuostabų gydytoją, kuris ilgai ir atkakliai masažavo nugaros minkštuosius audinius, kol pagaliau mano skausmas sumažėjo. Aš supratau, koks yra vertingas ir naudingas chiroprakto darbas, jo sugebėjimas padėti žmogui išsivaduoti nuo skausmo, o taip pat pagerinti jo savijautą bei nuotaiką. Tai ir nulėmė, kad aš tapau chiroprakte.

– Papasakokite, koks chiroprakto darbas, ką jis daro?

– Savo darbe aš atlieku raumenų ir minkštųjų audinių masažą. Masažuojau rankomis, pirštais, o taip pat naudoju specialius karštus akmenis. Masažo nauda yra neįtikėtina didelė: gerinti limfinės sistemos darbą, mažinti cukraus kiekį (sergantiems diabetu), o taip pat šalinti iš organizmo toksinus. Masažo tikslai yra įvairūs: relaksacija, kraujotakos gerinimas, raumenų – raiščių sustiprinimas. Relaksacijos metu raminama nervų sistema, asmuo atsipalaiduoja ir pasijunta daug geriau. Masažas yra gera

priemonė sumažinti gyvenimo įtampą. Atliekant taškinį masažą veikiama organizmo cheminė sudėtis, ko pasekoje sumažėja įtampos hormonų ir tuo pačiu kraujyje sumažėja cukraus kiekis (streso hormonai didina kraujyje cukraus kiekį). Masažo metu pagerėja kraujo ir limfos apytaka, pagerėja audinių aprūpinimas deguonimi ir maisto medžiagomis, kas užtikrina ląstelių atsinaujinimą. Raumenų-raiščių masažas padeda esant raumenų sustingimui, sausgyslių, raiščių sustandėjimui bei esant ribotiems sąnarių judesiams.

– Kokiems žmonėms yra naudingas Jūsų masažas?

– Kiekvienam žmogui yra naudingas minkštųjų audinių masažas, kurį aš naudoju savo darbe. Žmonėms, turintiems tam tikrus negalavimus, aš parenku individualų gydymo planą ir naudoju kitokią techniką nei tiems žmonėms, kurie ateina norėdami geriau jaustis bei užkirsti kelią sutrikimų ir negalavimų atsiradimui ateityje.

– Kokią naudą žmonės gauna chiropraktinių masažų metu?

• Masažo metu sumažėja nugaros skausmai, palengvėja judesiai.
• Sumažėja priklausomybė nuo

nuskausminančių vaistų vartojimo.

• Pagerėjus limfinės sistemos apykaitai, sustiprėja imuninė sistema.

• Mankštinami ir tempiami nusilpę, įtempti bei atrofuoti raumenys.

• Pagerėja didžiausio organo – odos būklė.

• Pagerėja sąnarių judrumas.

• Sumažėja depresija ir nerimas.

• Pagerėja audinių regeneracija (atsinaujinimas), sumažėja randai bei strijų žymės (stretch marks).

• Pagerėjus kraujo apytakai organizmo audiniai ir organai geriau aprūpinami deguonimi bei maistingomis medžiagomis.

• Sumažėja pooperacinės sąaugos ir patinimai.

• Sumažėja spazmai.

• Atlaisvinami, suminkštinami traumuoti, pervargę raumenys.

• Masažo poveikyje išsiskiria endorfinai, kurie veikia nuskausminančiai.

• Sumažėja migreniniai skausmai.

– Kaip dažnai siūlote daryti masažą?

– Kaip jau minėjau, masažo nauda yra gana didelė. Kuo dažniau bus at-

liekamas masažas, tuo nauda bus didesnė. Reguliariai praeinant masažo kursus sustiprinama sveikata, pagerinama savijauta bei gyvenimo kokybė. Tai yra didelis indėlis į ateities sveikatą. Ir nors skaitoma, kad masažas yra tarsi pasilepinimo priemonė, tai nereiškia, kad jis turi mažiau gydomosios galios. Kuo anksčiau pradeda rūpintis sveikata, tuo ilgiau galima išlikti sveikiems ir jauniems.

– Gydytoja, ar draudimo kompanijos padengia Jūsų teikiamas paslaugas?

– Atsakyti į tai nėra lengva. Mano teikiamas paslaugas iš dalies gali padengti komercinės PPO draudimo kompanijos, kaip Blue Cross/Blue Shield, Aetna, Cigna, United Health Care bei Humana. Tačiau norint gauti draudimo kompanijų apmokėjimą, reikia joms įrodyti, kad šis gydymo būdas yra mediciniškai reikalingas („medically necessary“). Tai reiškia, kad esant pastoviam skausmui yra ribota kasdieninė veikla, be to, skausmo stiprumas turi atitikti tam tikrus reikalavimus. Draudimo kompanijos nepadengia prevencinių, t. y. siekiančių užkirsti kelią ligoms paslaugų.

– Ačiū už pokalbį.

Kalbėjosi dr. Ona Radzevičienė

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701
NAUJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave, Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
NAUJA Biomed 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

JURGIS SUGINTAS IR JO DIENORAŠČIAI

Jauno lietuvio odisėja iš Vokietijos į Ameriką – 6

Tęsinys. Pradžia spalio 11 d. laidoje

Birželio mėn. – Pas mus kas šeštadienis vis keliama panika dėl pinigų reformos. Kadangi ir aš dar turiu kiek pinigų, tai žiūriu ir kai ko apsipirkti, bet žmonės jau nebenori nieko beparduoti. Kainos kyla, arba visai nėra.

Šiek tiek apsitvarkiau, ir dabar važiuoju į Tubingeną – prancūzų zoną. Pasitaiko labai gražus oras. Kelionė – vienas malonumas tais greitaisiais „D“ traukiniais. Tik lekia, tik lekia, todėl ir nenuobodu. Vaizdai keičiasi. Juo tuoliau, tuo gražiau: tarp sodų ir kalvų paskendę gražūs miestukai su gražiomis, savotiškomis bažnyčiomis, dangus mėlynas, aplink žalia, ir margi namukai. Visai kaip ant atviručių.

Pagalium Tubingenas. Tiesa, kiek gražiau įsivaizdavau. Nedidelis miestukas. Menkas judėjimas. Nėra čia tų liuksusinių mašinų. Apriušę prancūzų karėivėliai. Įsitaissau sau pas Joną. Apžiūrime miestą. Užlipame ant pilies kalno. Apžiūrim universiteto naujus rūmus. Keista, bet čia viešpatauja studentų tarpe tik vien mokslo dvasia. Visi tik sėdi ir mokinasi. Niekas nesuka galvos nei politika, nei prekybomis... Aplankau pažįstamus. Vieną vakarą išgeriama pas Joną prancūziško konjako bonka. Nueiname vakarais į kinas savotiškų prancūziškų filmų pažiūrėti. Taip prabėga ir kelios dienos. Turim vėl grįžti namo, nes tuoj tėvo varduvės.

Birželio 13 d. – Šv. Antanas. Iškepėm gerą pyragą. Išviriau geros pupelių kavos. Gero vyno bonka. Atėjo dėdė Rufinas su Vanda. Be to, buvo atvažiavęs ir p. Sondeckis. Na tai jaučiai jau ir praleidome laiką be didelio triukšmo ir išlaidų.

Šioji savaitė jau visiškai pinigų reformos ženkle. Žmonės skuba atlikti visus reikalus. Krautuvėse tiesiog minios. Viskas perkama nežiūrint reikalingumo. Doleris – iki 700 RM. Nors reikia vis tik pripažinti, kad markė vis tik laikosi, ir kainos į tūkstančius nešoka.

Birželio 18 d. – Pagalium paskelbiamas karinės valdžios pinigų reformos įstatymas. Mums kažkodėl atrodo, kad vis tiek nieko jie tuo dar nesutvarkys. Iš tuščio į tuščią nepripilsi. Galbūt tik pirmieji mėnesiai bus sunkūs...

Prie išdavimo įstaigų baisiausios eilės. Gauname pagaliau ir mes po 400 M. Štai ir vėl pradėk! Vaizdas liūdnas. Krautuvėse staiga vėl beveik visko yra. Juodoji prekyba bando laikytis bent tuo, kad dar pigiau besiūlo. Teatrai tušti, ir vienas po kito užsidaro. Turguje – vaisiai, daržovės. Krautuvėse vokiški rūkalai laisvai, dviratis – 80–100 RM, laikrodžiai – 90, radijas – 200–300. Taigi, juodosios prekybos apimtis žymiai susiaurėjo.

Birželio 25 d. – (JAV prezidentas Harry S. Truman pasirašė „Displaced Persons Act“ – įstatymą, kuris įgalino vizų išdavimą 200 000 Europos žmonių, išvietintų iš savo gimtųjų kraštų Antro Pasaulinio Karo metu. – *red. past.*) Pagaliau!! Deja, tas viskas kažkaip taip jau įgriso laukti, kad nebesuteikia jokio didesnio džiaugsmo.

Berlyne vėl labai paastrėjo padėtis. Rusai sustabdė bet kokį susisiekimą su vakarais, net maisto produktų. Net nutraukė elektros srovės tiekimą.

Liepos 15 d. – Važinėju šen ten dėl tarnybos, bet nieko negirdėti, nes trūksta pažįstamų, kurie galėtų tikrai parekomenduoti.

Dėl emigracijos į U.S.A. vis kažko smulkiau nieko negirdėti. Matomai tyčia vilkinama, kadangi išėjo žydams nepalankus „bill’ius“. Atrodo, be rugsėjo mėnesio nieko konkretesnio nebus...

Rugpjūčio mėn. – Vėl bandau su tarnybomis. Vis taip atrodo, kad pavyks gal gauti, bet iš tikrųjų nieko neišeina. Staiga pakvietė į „Funk Caserne“ – į emigracijos centrą. Ten ir po ilgų kalbų šen ir ten nuveda mane pagaliau pas Kanados konsulą Mr. Evan. Tas mane ir pasilaiko. Taip ir pradėdu darbą.

Praeina pirmoji savaitė. Gerai, kad darbas įvairus ir kad nereikia tiek daug dirbti. Kanadiečiai atvažiuoja tik apie 10 val. ir išvyksta 5 val. Kartais darbas nutraukiamas dėl pasitarimų. Blogiausia tik su lenkų kalba. Tik vis nežinia kiek algos gausiu. Pradžioje kalbėta apie 220, paskui 180. Šiaip kam ką padėti nieko negalima, nes perdaug čia komplikuotas dalykas, einas per eilę komisijų.

Maskvoje vyksta derybos. Įsitempus labai padėčiai dėl Berlyno, vakariečiai siūnia savo įgaliotinius į Kremlių. Jie durneliai vis mano, kad tai tokie nesusipratimai kalti. O Stalinas juokiasi ir vis išreiškia savo „optimistišką“ nuotaiką.

Staiga mane nei iš šio, nei iš to perkelia iš garbingos vietos – nuo Kanados konsulo į bjaurų informacijos skyrių... Pakeitimas įvyko ne dėl mano kaltės, bet pagal vidaus intrigas. Per daug nenusimenu, nes galėjo visai atleisti...

Kadaise taip, taip norėjau išvažiuoti į Kanadą. Dabar gi turėčiau galimybę ir nevažiuočiau. Taip mainosi laikai. Na, lauksime Amerikos, gal taip į Čikagą. Gerai dar, kad tėvas šiokią tokią algą gauna, reikia sakyti net gerą – 200 Dm. Tai jau šiais laikais didelis dalykas. Aš manau gausiu kokius 170, o pragyvenimui išeina apie 150–170 abiem. Tai dar atlieka.

Pagalium visai nusmukau – pasodino į tokią būdą: „Information“. Bjaurus kioskas, kur pardavinėjama paprastai limonadas ir laikraščiai. Tai čia sėdžiu aš – Kanados konsulo vertėjas. Rytais jau nemalonu, arba lietingomis dienomis – drėgna, ir vėjas pučia pro priekyje atidarytą langą. Ką padarysi. Visko prisieina pergyventi.

Rugsėjo mėn. – Pagaliau atvyksta Ugo Carusi, komisaras DP „bill’iaus“ vykdymui, į Vokietiją. Jo uždavinys – pradėti vykdyti DP atranką į Ameriką.

Ketvirtadienį vyksta konferencija su konsulais ir pagelbinių organizacijų atstovais. Po to prasidėsias vykdymas. Pirmieji DP pasieksią Ameriką dar spalio mėn.

Gauname iš Lilian „job opportunity“ Amerikoje – man kaip mechaniką „Auto Sales & Repair Shop“. BALFas domisi ir manimi prie savo naujai atidaromos įstaigos dėl emigracijos. Gal net gaučiau II klasės statusą, bet tai būtų per daug gerai, kad tai įvyktų.

Šiaip Maskvoje jau antras mėnuo vyksta slapti keturių didžiųjų pasitarimai. Norima sureguliuoti kilusius neaiškumus ir nesantaiką su rusais dėl Vokietijos, dėl Berlyno. Berlyne gi siunta komunistų siundomos minios, siekiamos pagriebti sau magistratą.

Skambina man Miss Rovaitė. Norinti su manim pasimatyti. Nueinu – tvarkoj. Siūlo, jei noriu, pereiti pas ją dirbti. Sąlygų dar nenusako. Pasitariu su tėvu. Bloga, kad toli važinėti – vieną valandą ten ir atgal. Taigi bus dvi valandos. Bet svarbu, kad Amerika. Taigi sutinku. Turiu net rytoj pradėti darbą. Grįžtu po pietų į „Funk Caserne“ ir jiems visiems nustebusiems pranešu, kad išeinu iš jų „garbingos“ vietos. Visi nustebę... kaipgi šiais laikais iš tarnybos? Taip ir pasibaigia „Funk-Caserne“...

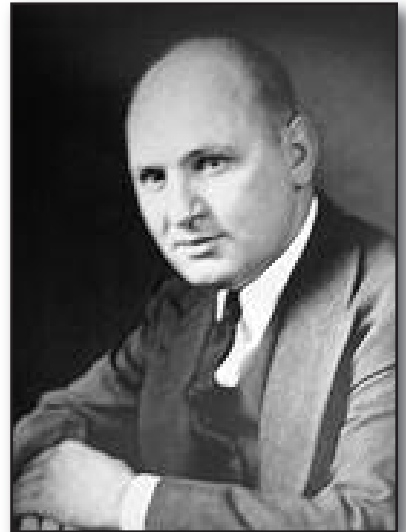
Taigi Alė Rovaitė nuveža mus į Pasing-ą – į IRO Headquarters. (Pasing – Miuncheno rajonas, *red. past.*). Ten mus pristato dirbti laikinai pas „National Catholic Welfare Conference“ įstaigą (Valstybinė katalikų labdaros konferencija – *red. past.*) emigracijos reikalams. Graži, švari įstaiga. Visi tarnautojai II klasės, uniformuoti. Pradedam ir mes viltis gauti II klasę. Taip pradėjome dirbti. Darbo begalės, nes formalumų labai daug ir visokių formų ir blankų pildymas, kartotekos. Isteriška direktorė Miss Ryan. Tik diena labai prailgsta. Tas nuobodus, gan įtemptas darbas. Taip ir atsėdėti tas 9 valandas. Bet pradėdame apsiprasti. Susirandame sau lengvesnių darbų.

Šiaip viskas be galo brangsta. Tai ir alga labai reliatyviai ima mažėti. Kartais dėl to ir ūpas menkas. Bet tikiesi – emigracija.

Spalio mėn. – Taip sulaukiame ir spalio mėnesio. Transportai į U.S.A. eina juokingai. Per visą mėnesį tesugebama išvežti porą tūkstančių jau visus formalumus atlikusių žmonių. Ką bekalbėti apie 10 000, ar net 16 000!! Taigi žmonės pasidaro vėl skeptiški. Ypač kai išgirsti, kad sekantieji transportai būsią vėl tik sausio mėnesį. O čia dar nauja Kongreso sesija, galinti dar įnešti pakeitimų. Taigi dalykas neaiškus, bet mudu su tėvu tikimės, kad vis kaip nors. Žinoma, jei nebus karo...

Prie darbo biure visai įpratome. Maloniai nustebome, kai mes mėnesio gale ir gavome po maisto priedą – pieno, mėsos, miltų, kiek cukraus ir vaisių konservų. Dar gausime iš BALFo ir šį tą. Pagaliau algas irgi sukombinavo neblogo: aš net Gruppe V – 300 DM bruto.

Įdaviau mūsų buto ir darbo garantijas persiuntimui per Washingtoną.

Ugo Carusi – U.S. Commissioner of Immigration and Naturalization, 1945–1947.

BALFo atstovė Alė Rovaitė praneša apie emigraciją. Miunchenas, 1948 m. ruduo

PO DIEVO SPARNU

Rožinio malda vidiniam išgijimui

RENATA ŽIŪKAITĖ

„Draugo“ redakcijoje galima įsigyti Charleston (South Carolina) vyskupijos brolio Dwight Longenecker knygą **Rožinio malda vidiniam išgijimui. Vilnius:Katalikų pasaulio leidiniai, 2012.**

Buvęs anglikonų kunigas D. Longenecker parašė daug knygų katalikų apologetikos ir benediktinų dvasingumo temomis. Ši knyga yra kaip nuostabus vadovas rožinio maldai medituojant Jėzaus gyvenimo įvykius.

Mūsų žmogiška prigimtis yra sugadinta nuodėmės užkrato ir vienintelis Jėzus mums gali duoti vaistą nuo šį žmoniją naikinančio viruso. Per rožinį panyramę į meditaciją, kuri skiriasi nuo meditacijų Rytų religijose. Rytuose reikia ištuštinti savo protą. Krikščioniškoje meditacijoje užuot ištuštinę savo mintis, pripildome jas Kristaus gyvenimo. Medituojame meldamiesi, o geriausias būdas tai daryti – kalbėti Rožinį. Rožinis yra paprasčiausias būdas pasinerti į Kristaus gyvenimą su švč. Mergele Marija, kuri palydi savo sergančius vaikus į ligoninę, kur jų laukia Jėzus. Marijos malda yra motinos malda už mirštantį vaiką.

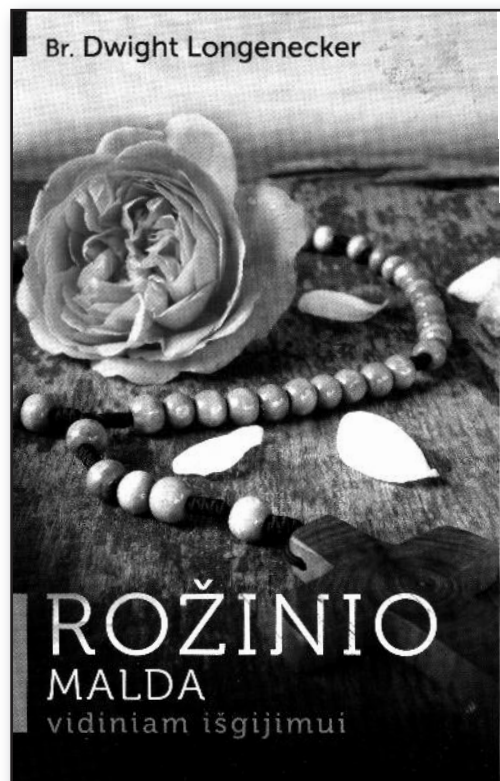
Autorius teigia, kad rožinis ne tik įtraukia į kiekvieną Jėzaus gyvenimo epizodą, bet kartu į mūsų gyvenimo įvykius nuo mūsų prasidėjimo motinos išciuose. Su Jėzaus gyvenimo įvykiais lygiagrečiai medituojame savo gyvenimą, tikėdami, kad visa, kas yra sudraskyta, sugadinta, sužalota gali būti išgydyta. Tokiu būdu kalbėdami rožinį galime pamažu praverti savo tamsiuosius baimių ir nuodėmių sužeistos atminties užkaborius. Kai gyvenimo žaizdos, nuodėmės ar skausmingi atsiminimai bus suvokti, Kristus gali pradėti gydyti.

Brolis D. Longenecker dalinasi savo asmenine patirtimi kaip jis pajuto gydančią rožinio galią, kai dar buvo protestantų kunigas. Jis turėjo dvasinių problemų, jo gyvenimą temdė nuodėmė. Tuomet jo dvasios vadovas patarė kalbėti rožinį. Kai jis meditavo Džiaugsmo slėpinius, staiga patyrė, kad jo paties ankstyvieji gyvenimo įvykiai yra paliečiami Dievo meilės, gydamos gilios žaizdos, kurias jis patyrė savo gyvenimo pradžioje. Jėzus atliko dvasinę operaciją ir jis buvo in-

tensyviai slaugomas. Jis aiškiai pajuto Dievo Motinos artumą, kuri slaugė jį su didele meile ir rūpesčiu. Nuo to momento Marija atėjo į kunigo gyvenimą, kas buvo viena iš priežasčių vėliau pasirinkti katalikybę.

Mergelė Marija yra mūsų mama. Dėl beribės meilės savo vaikams ji pajėgi melsti būtent to, ko mums reikia. Motinos meilė savo vaikams yra paprasta, didelė ir besąlygiška. Ji myli savo vaikus tik todėl, kad jie yra jos vaikai.

Daug popiežių, daugybė krikščionių liudija gydomąją rožinio galią. Ši knyga taip pat padės mums kalbėti rožinį, kad pasveiktume iš savo depresijų, negalių, ydų. Taip pat rožinis yra raktas į mūsų šeimos narių išgydymą. Ši knyga yra praktinis vadovas, ji skirta paliesti Jėzaus apsiausto ap-

vađą, ir Jis tikrai atsigręš, palies mūsų gyvenimą, atleis nuodėmes ir gydys. Gydytas gali būti skausmingas, bet neišsigąskime, Mergelė Marija visada bus šalia. Išmintingas draugas būtų puiki atrama šioje dvasinėje kelionėje.

Knygoje pateikti ir praktiniai patarimai kaip kalbėti rožinį. Kiekvieno slėpinio antraštė sutampa su vienu mūsų gyvenimo epizodu. Kiekvienas slėpinys pradamas Šventojo Rašto ištrauka, kuri primins mums tą epizodą. Toliau trumpa mūsų gyvenimo epizodo meditacija. Vėliau seka konkretūs gyvenimiški dvasinio išgijimo pavyzdžiai ir apmąstymas, kaip visa tai panaudoti savo gyvenime.

Vladas Plečkaitis, gyvenantis **Richmond Heights, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Jonas ir Daina Juozevičiai, gyvenantys **Madison, WI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 55 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Birutė P. Jakštienė, gyvenanti **Yorkville, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Apsilankykite
„DRAUGO“
internetinėje svetainėje
www.draugas.org

ĮVAIRŪS

■ Sąžininga moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali prižiūrėti 2 žmones, skaniai gamina valgyti, gali išleisti atostogų, turi dokumentus, geros rekomendacijos.
Tel. 708-691-6542.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras.
Tel. 708-691-6996

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimoje. Geros rekomendacijos.
Tel. 630-863-1168.

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus.
Tel. 773-709-5990.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.
Tel. 773-615-5235.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.
Tel. 773-940-5264.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Danutė Moors, gyvenanti **Glendale, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Virgus L. Volertas, gyvenantis **Narberth, PA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame Jums, kad mus skaitote ir remiate.

Aldona Brizgys, gyvenanti **Lemont, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Česlovas Žilionis, gyvenantis **Palos Heights, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Mėgaukitės naujais bei gardžiais patiekalais!

Švieži, traškūs kopūstai, kurių dabar pilnos parduotuvės, – puiki daržovė, tinkanti ne tik salotoms ruošti ar pieniškai sriubai vaikams virti. Iš keptų ar troškintų kopūstų su bulvėmis, mėsa ar dešrelėmis galima pasigaminti sočius pietus, o įvairūs šviežių kopūstų apkepai gali būti ne tik priešdas prie mėsos, bet ir atskiras patiekalas.

Pyragas su kopūstais

Tešlai reikės: ½ sv riebios varškės, 3 puodelių miltų, lazdelės sviesto, 2 kiaušinių, šaukštelio kepimo miltelių, žiupsnelio druskos, juodųjų ir baltųjų sezamo sėklų, kiaušinio plakinio (pyrago paviršiu).

Įdarui: apie 2 sv kopūstų, 3 svogūnų, puodelio grietinės, šaukšto sviesto, pagal skonį druskos, šviežiai maltų juodųjų pipirų.

Pirmiausia paruoškite įdarą. Svogūnus nulupkite ir sukapokite, nuplautą kopūstą supjaustykite šiaudeliais. Keptuvėje svieste pakepinkite svogūnus. Kai jie suminkštės, sudėkite kopūstus ir kiek pakepinkite. Supilkite grietinėle, uždenkite keptuvę ir troškinkite ant mažos ugnies apie 15 minučių. Pasūdykite, pagardinkite maltais juodaisiais pipirais. Įdarą atvėsinkite.

Gaminkite tešlą. Kambario temperatūros kiaušinius, sviestą ir varškę su druska ir kepimo milteliais ištrinkite iki vientisumo. Suberkite per sietelį persijotus miltus (kartu su kepimo milteliais) ir užminkykite tešlą. Ją padalykite į dvi dalis.

Dalį tešlos paskirstykite riebalais išteptoje karščiui atsparioje kepimo formoje, sukrėskite kopūstų įdarą, paskirstykite likusią tešlos dalį. Viršų aptepkite kiaušinio plakinio ir negailėdami apibarstykite sezamų sėklomis. Pašaukite į 350 °F temperatūros orkaitę ir kepkite apie 35 minutes.

Kopūstų apkepas su feta

Jums reikės: po 1 svarą šviežių bulvių ir baltagūžių kopūstų, 1 puodelio fetos, puodelio grietinės, pagal skonį druskos, šviežiai maltų juodųjų pipirų, lazdelės sviesto, 1/2 puodelio maltų džiovintų, 2 skiltelių česnako, 2 šaukštų aliejaus.

Kruopščiai nuplautos neskustas bulves sudėkite į puodą su šaltu vandeniu ir virkite, kol suminkštės, bet neišiš. Viršutinius kopūstų lapus nulupkite, galvą supjaustykite juostelėmis. Česnako nulupkite, sukapokite ir pakepinkite aliejuje. Kai daliai pagels, sudėkite smulkintus kopūstus ir penkias minutes pakepinkite, kad apskrustų.

Pravėsusias bulves nulupkite, sugrūskite, pagal skonį pasūdykite, pagardinkite pipirais. Pamažu vis pamaisant supilkite užvirintą grietinėle.

Į bulvių tyrę sukrėskite troškintus kopūstus, suberkite smulkintą fetą, gerai išmaišykite ir krėskite į riebalais išteptą kepimo skardą. Ant viršaus užberkite džiovintų, apdėkite sviesto drožlėmis.

Patiekalą kepkite 350 °F temperatūros orkaitėje apie 25 minutes.

Kitoks kopūstų apkepas

Jums reikės: didesnio baltagūžio kopūsto, citrinos, 5 kiaušinių, puodelio grietinės, šaukšto kmynų, 4 šaukštų sviesto, 1 sv konservuotų morkų, druskos, saujelės tarkuoto parmezano sūrio.

Kelis kopūsto lapus nulupkite ir panašiai kaip ruošiate balandėliams, pakaitinkite ant garų, kad suminkštėtų. Tada įtieskite juos į riebalais pateptą, karščiui atsparią kepimo formą. Ant kopūstų lapų suberkite gerai nuvarvintas morkas.

Likusį kopūstą stambiai supjaustykite ir pakepinkite karštame svieste. Pagal skonį apšlakstykite citrinos sultimis, pasūdykite, pagardinkite šviežiai maltais juodaisiais pipirais ir išmaišykite. Sudėkite ant morkų. Kmynus sutrinkite grūstuvėje ir ber-

kite ant kopūstų. Kiaušinius gerai išplakite su grietinėle ir druska. Užpilkite ant kopūstų ir morkų.

Pašaukite į 400 °F temperatūros orkaitę ir kepkite 20–30 min. Prieš baigiant kepti suberkite sūrį.

Aštrus troškiny su dešrelėmis

Jums reikės: 2 mažų arba 1 didesnio kopūsto, 1 sv mėgstamų dešrelių, puodelio meksikietišku raudonųjų pupelių, puodelio konservuotų pomidorų be odelių, 2 svogūnų, 4 skiltelių česnako, saliero gumbo, 4 šaukštų sviesto, aitriosios paprikos ankšties, druskos, maltų juodųjų pipirų, mairūno, po saujelę džiovintų ir riešutų.

Pupeles gerai nuvarvinkite. Svogūnus ir saliero gumą nulupkite. Svogūnus smulkiai sukapokite, salierus sutarkuokite. Aitriąją papriką perpjaukite per pusę, išvalykite ir sukapokite. Taip pat sukapokite nuluptas česnako skilteles. Mažesnius kopūstus supjaustykite ketvirčiais, didesni – dar smulkiau.

Keptuvėje įkaitintame svieste pakepinkite svogūnus, česnaku ir aitriąją papriką, suberkite tarkuotus salierus ir kaitinkite, kol jie suminkštės. Pasūdykite, pagardinkite maltais juodaisiais pipirais, sudėkite konservuotus luptus pomidorus, pupeles ir dar kelias minutes patroškinkite.

Šį padažą sukrėskite į karščiui atsparų indą, išdėliokite kopūstus ir dešreles, užberkite mairūno ir su džiovintais sumaišytų riešutų. Kepkite 350 °F įkaitintoje orkaitėje apie 25 minutes (kopūstai turi likti kietoki).

Kvapnus kopūstų apkepas su kedrų riešutais

Jums reikės: 1 kopūsto (apie 2 sv), 4 puodelių mėsos sultinio, 1 česnako skiltelės, 2 vidutinio dydžio svogūnų, 2 gvazdikėlių, 1 lauro lapo, lazdelės sviesto, 3 šaukštų miltų, puodelio grietinės, kario (curry) miltukų, sūdytų kedro riešutų, šaukšto maltų džiovintų, druskos, pipirų.

➤ Dideliame puode užvirinkite sultinį. Nuardykite kopūstą, išpjaukite storesnes lapgysles, supjaustykite lapus plonais strypeliais ir suberkite į sultinį drauge su nulupta česnako skiltele, lauro lapu ir 2 svogūnais (į kiekvieną įsmeikite po gvazdikėlį).

➤ Sultinį vėl užvirinkite ir 10 minučių pavirinkite. Tirščius nukoškite, išimkite svogūnus, česnako sutrinkite, įmeskite atgal ir sumaišykite su kopūstlapiais, pridėkite druskos ir pipirų.

➤ Kopūstlapius sudėkite į sviestu išteptą troškintuvą. Iš likusio sviesto, miltų bei pieno paruoškite rudąjį padažą (roux), pagardinkite jį druska ir pipirais.

➤ Į vos parudusius miltus vis pamaisant įpilkite grietinėles ir šiek tiek kopūstų nuoviro. Gerai išmaišykite ir dar kek pakaitinkite, kol taps tašus.

➤ Suberkite kupiną šaukštą kario miltelių, gerai išmaišykite ir užpilkite ant kopūstų. Apiberkite kedrų riešutais ir pašaukite orkaitėn kepti 425 °F karštyje, kol gražiai parus.

Bulvių šustinis tarp kopūstlapių

Jums reikės: 1 sv bulvių, 2 puodelių pieno, sviesto, muškato riešuto, 1 nedidelio kopūsto, 2 mažų svogūnėlių, puodelio pievagrybių ar kitokių grybų, aliejaus, 2 kiaušinių, 1 ryšelio daržinių bulvių (cher-

vil), 2 griežinių parūkyto ir apvirinto kumpio, sutarkuoto Gruyere ar kitokio fermentinio sūrio, puodelio grietinės, 1 ryšelio česnakiškų, druskos, pipirų.

➤ Bulves nulupkite, išvirkite, sugrūskite, įpilkite pašildyto pieno, truputį sviesto, druskos, pipirų, malto muškato.

➤ Kopūstui nuskabinkite išorinius lapus, likusius taip pat nuskinkite ir verdančiame pasūdytame vandenyje kiek apvirinkite. Išgriebkite, nuvarvinkite, išlyginkite ir suguldykite ant švaraus rankšluosčio.

➤ Svogūnėlius nulupkite, smulkiai sukapokite. Nuvalykite, nuplaukite, nusauskite ir smulkiai sukapokite grybus. Visą pakepinkite keptuvėje su trupčiu sviesto bei aliejaus.

➤ Dubenyje suplakite kiaušinius, įberkite drus-

kos, pipirų, maltų muškato, susmulkintų bulvių lapelių, smulkiai supjaustyto kumpio ir du trečdalius sutarkuoto sūrio. Supilkite į pakepintus grybus, gerai išmaišykite ir supilkite į bulvių košę.

➤ Darsyk gerai viską išmaišykite ištepkite sviestu indą apkepams, išklokite jį keliais kopūstlapio sluoksniais (dugną ir šonus) – taip, kad kopūstlapio kraštai styrotų aukštai virš indo, sukrėskite bulvių košę su priedais ir užlankstykite išsikišusius kopūstlapius. Apiberkite likusiu tarkuotu sūriu ir uždėkite likusio sviesto gabalėlių.

➤ Į plačią kepimo skardą įpilkite vandens, įstatykite indą su ruošiniu, pašaukite orkaitėn ir 25 minutes kepkite 400 °F karštyje. Patiekite dar karšta, apibertą druska, pipirais, smulkiai sukapotais česnakiškais, su indeliu grietinės šalia. (Labai skanus ir greitas patiekalas. Jis paruošiamas per 20 minučių).

Savojos kopūstų dešras

Jums reikės: 1 Savoijos kopūsto, 1/2 sv parūkytų sluoksnuotų kiaulienos lašinukų (šoninės), 3 česnako skiltelių, malto muškato, maltų gvazdikėlių, druskos, pipirų, gerai išplautų kiaulienos žarnų.

Kopūstams nuskabinkite lapus, sumeskite į verdantį vandenį, vėl užvirinkite ir pavirkite 10 min. Išgriebkite, nuvarvinkite, gerai nusauskite tarp dviejų rankšluosčių ir smulkiai sukapokite.

Kiaulieną smulkiai supjaustykite – kaip spirgučiams. Sumaišykite su kopūstais, pagardinkite smulkiai supjaustytais česnaku, maltu muškato, gvazdikėliais, druska, pipirais. Visą gerai išmaišykite ir sukimškite į kiaulienos žarnas. Labai stangriai neprikiškite – kad nesuplyštų verdamos. Permaukite dešras norimais tarpais, užriškite.

Prieš pat verdant, subadykite šakute, sumeskite į verdantį pasūdytą vandenį ir 1–2 minutes pavirkite ant smarkios ugnies, pusvalandį virkite ant visai mažos.

Patiekite karštas su virtomis bulvėmis. Galima valgyti ir šaltas, su šviežių daržovių salotomis.

Pagal „Rinkiniai valgiai iš viso pasaulio“

Gyvoji pamoka minint rudeninę tremtį

ZIGMAS TAMAKAUSKAS

Minint 1951 metų spalio mėnesio Lietuvos žmonių tremtį, pavadintą „Ruduo“ (Osen) su didele Kauno Stasio Lozoraičio jaunesniųjų klasių mokinių grupe pabuvojome Vilniuje, kur apsilankėme Genocido aukų muziejuje ir LR Seime. Vykome kartu su mokyklos klasių vadovėmis – iškilėmis mokytojomis – Jūrate Valatavičiene, Alma Murzine ir Violeta Mickevičiene, stengiančiomis nuo jaunumės pradinukų širdelėse sėti Tėvynės meilės sėklą, žadinti jose savo krašto istorijos geresnio pažinimo norą.

Porokario metais daugiausiai žmonių iš Lietuvos ištremta 1948 m. gegužės, 1949 m. kovo mėn. ir 1951 metų rudenį. Kiek plačiau žvilgtelėjime į mūsų minimos ekskursijos temą – 1951 metų tremtį. 1951 metų rugsėjo mėnesio 5 d. Maskva priėmė nutarimą: „Iškeldinti iš Lietuvos SSR ribų visiems laikams į Krasnojarsko kraštą ir Tomsko sritį apie 4000 priešiška veikiančių prieš kolūkius buožių su šeimomis“. Rugsėjo mėn. 29 d., jau prasidėjus trėmimui, tokį pat nutarimą skubiai pasirašė Kazys Preikšas – M. Gedvilo pavaduotojas. Atvykęs LSSR saugumo ministras generolas P. Kapralovas nurodė išaiškinti Lietuvos „buožių“ ūkius, kuriuose gyveno 14 950 žmonių. Pirmasis 1951 metų trėmimas vyko rugsėjo 20–21 dienomis. Antrasis, jau pagrindinis vežimas vyko spalio 2–3 dienomis. Jis prasidėjo ne kaip įprasta savaitgaliais, o antradienio ankstyvą rytą. Trečiasis tų metų trėmimas vyko lapkričio 30 dieną. 1951 metais per tris kartus iš Lietuvos kaimo išvežtos 5 139 šeimos – 20 357 žmonės (*Lietuvos gyventojų trėmimai 1940-1941, 1944-1953 metais sovietinės okupacinės valdžios dokumentuose. Lietuvos istorijos institutas, 1995*). Iš jų – trėmimo siaubą patyrė daugiau kaip 5 tūkstančiai vaikų. Per 1951 metų trėmimo operaciją dalyvavo daugiau kaip 15 tūkstančių MGB darbuotojų, karininkų, kareivių, milicininkų sribų, apie 8 tūkstančius sovietinių aktyvistų.

Vadinamą „buožių“ ir „nacionalistų“ šeimų tremtis vyko kiek mažesniu mastu ir 1952 bei 1953 metais.

Iš viso 1941 ir 1945–52 metais iš Lietuvos ištremta 132 tūkstančiai žmonių. Antros sovietinės okupacijos metu buvo tremiami vien lietuviai arba su jais susiję asmenys. Iš jų – 70 procentų buvo moterų ir vaikų. 1941–1958 m. tremties vietose apie 28 tūkstančiai tremtinių mirė nuo nepakeičiamo darbo, blogo maisto, blogų gyvenimo sąlygų. Dalis tremtinių sufabrikavus kaltinimus, buvo nuteisti ir kalinami (*VLE, XIII t., 2008*). Prisimintinas 1918 metų Vasario 16-osios Akto signatarų likimas: Kazimieras Bizauskas, naiviai tikėjęs per paskutinį posėdį, įvykusį Prezidentūroje, sovietinio humaniško galybės, buvo vienas iš pirmųjų sušaudytas. Sušaudytas ir Ateitininkų vyriausiasis vadas, krikščionis demokratas, žymus filosofijos daktaras Pranas Dovydaitis, badu nukankintas kalėjime kunigas Vladas Mironas. Jiems visiems trims įrengtas simbolinis antkapinis paminklas Vilniaus Rasų kapinėse. Tremtyje mirė buvęs knygnešys bei diplomatas Donatas

Mokiniai su savo mokytojais prie paminklo sovietinės okupacijos aukoms atminti

Malinauskas. Tremties dalį patyrė ir diplomatas Petras Klimas, ilgai kalintas Steigiamojo Seimo pirmininkas bei pirmasis konstitucinis Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis.

Tokių minčių vedini tylos minutė pagerbėme nukentėjusius bei žuvusius nuo okupantų rankos prie išpuošto gėlėmis paminklo okupacijos aukoms atminti. Prie jų pridėjome ir savo širdies dalelę. Peržvelgę buvusio sovietinio saugumo rūmų pamatuose iškaltas šiame pastate nukankintų savo Tėvynei laisvės troškus žmonių pavardes, praėję pro simbolines sutrauktas nelaisvės grandines, primenančias ir Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelio Laisvės paminklo skulptoriaus Juozo Zikaro sukurtą angelo figūrą, kurioje jis vienoje rankoje laiko sutrauktus nelaisvės pančius, o kitoje – iškėlęs laisvosios Lietuvos vėliavą, pravėrėme Genocido aukų muziejaus duris. Gražiai mus sutiko muziejaus vyriausiasis specialistas – ekskursijų vadovas Ričardas Padvaiskas.

Šių rūmų rūsiuose sovietiniais metais man taip pat teko „svečiuotis“ gyvenant universiteto bendrabutyje po padarytos 1957 metų Vasario 16-osios išvakarėse naktinės kratos. Atsidūrėme vienoje kameroje su dailininku Tarabildū atžala Arūnu, gaiviniu Lietuvos vietovių heraldiką. Su juo kartu dalyvavome 1956 m. Vėlinių garsiajame jaunimo susibūrimė Rasų kapinėse prie laisvos Lietuvos simbolio – dr. J. Basanavičiaus kapo. Ant jo buvo dedamos gėlės, uždegta daugybė žvakučių, aidėjo laisvės Lietuvai šūkių, sklido lietuviškos patriotinės dainos, aidėjo Lietuvos himnas, sveikinta Vengrijoje vykusio antisovietinė revoliucija. Neišsigąsta net atvykusios kariuomenės ir milicininkų būrių. Tąsyk partokratų buvau apšauktas kontrrevoliucionieriumi: kai kas paskundė, kad ant J. Basanavičiaus kapo iš akmenėlių sudėjau Gedimino stulpus ir agitavau studentišką jaunimą ateiti Visų Šventųjų dienos vakarą į Rasų kapines. Dėkoju jau Amžinybėn išėjusiems tuometiniam universiteto rektoriui Juozui Bulavui ir ypač prorektoriui Eugenijui Meškauskui, parodžiusiems didelę drąsą ginant nuo sovietinių saugumiečių ir jų partokratinų tarnų karjeristų – Imrės Zakso, Jono Bielinio, Vytauto Kuzminskio ir kitų kaltinamus vadinamame Vėlinių susibūrimė aktyviai dalyvavusius studentus. Tąsyk patriotiškai nusiteikusios universiteto vadovybės dėka pavyko apsiginti nuo jau ištiesių saugumiečių nagų. Apsiribota tik griežtu pa-

peikimu ir stipendijos atėmimu. Tačiau čekistiniams partokratams pavyko atsigriebti 1957 metų vasario mėnesį: prasidėjo kratos, suėmimai, atsivėrė saugumo rūsių kameros, prasidėjo brutalūs tardymai, mėtymai iš aukštųjų mokyklų, rekrūtai...

Įsikūrusiame 1992 metais Genocido aukų muziejuje daug kartų teko lankyti, buvo proga gerai susipažinti su parengta ekspozicija. Todėl ir šį kartą ekskursiją pravedėme patys. Pradėjome ją buvusio KGB vidaus kalėjimo pirmoje kameroje žvelgdami į partizaninio karo vadų Jono Žemaičio – Vytauto ir Adolfo Ramanausko – Vanago portretus. Mokiniai atidžiai iš klausė partizaninės kovos istorijos žiupsnelį ir mano pateiktą magnetofono juostoje įrašytą poeto bei kompozitoriaus Antano Paulavičiaus eilėraštį, skirtą A. Ramanausko – Vanago dukrai Aukse. Stabtelėjome prie kameros, kurioje kalėjo neseniai miręs ir jau lyg legenda tapęs bebaimis kovotojas už Bažnyčios ir Lietuvos laisvę – monsinjoras Alfonsas Svarinskas. Prisiminėme čia kalėjusius ir mūsų tautos dvasios vadus – arkivyskupą Teofilijū Matulionį, slapta išventinusį į vyskupus kunigą Vincentą Sladkevičių, vėliau tapusį antruoju Lietuvos kardinolu, prisiminėme arkivyskupą Mečislovą Reinį – buvusį diplomata, Lietuvos užsienio reikalų ministrą, taip pat – vyskupą Pranciškū Ramanauską, lageryje slapta išventinusį į kunigus jau mūsų minėtą Alfonsą Svarinską. Lankydamiesi mirties nuosprendžių vykdymo patalpą susikaupę pagerbėme čia nužudytus Lietuvos laisvės kovotojus, herojišką kankinį vyskupą Vincentą Borisevičių. Įdėmiai apžiūrėjome pirmo ir antro aukšto ekspoziciją. Prieš akis praslino Lietuvos partizaninio karo vaizdai, trėmimai, kalėjimai ir lageriai, vykęs pilietinis pasipriešinimas. Mokiniais stengėmės išryškinti ne tik sovietinės valdžios represijas, bet ir žmonių kilnų pasiaukojimą, savo namų, savo šeimos židinio saugojimą, meilę savo Tėvynei, atkaklią tautos kovą dėl nepriklausomybės atgavimo.

Iš Genocido aukų muziejaus pasukome į Lukiškių aikštę prie atminimo lentos, skirtos prisiminti 1863 metų sukilimą. Tai bene vienintelis paminklas Vilniuje, žymintis šį įvykį. Ši granitinė lenta su iškalta sukilimo data iki 1952 metų buvo aikštės centre. Pastaciū Leninui paminklą, lenta perkelta į aikštės pakraštį. Pridėta dar lentelė su užrašu: „Čia buvo nužudyti 1863 m. sukilimo vadai revoliuciniai demokratai Z. Sierakauskas (1827-1863.VI.19) ir K. Kalinauskas (1838-

1864.III.10)“. Lietuvos atgimimui brėkstant prie paminklinės lentos buvo pastatytas kryžius 1941 metų birželio sukilėjams atminti. Abiejų metų sukilėjai kovojo prieš tą patį priešą, norėjusį iš mūsų širdies ištrinti Lietuvos vardą. Šį Kryžių likusios sovietinės patamsių jėgos ne kartą kėsinosi sunaikinti, bet to padaryti neįstengė – jis buvo atnaujintas, simbolizuojantis ne tik mūsų tautos kančią, bet ir prisikėlimą.

Savo ekskursiją baigėme Seime, kur mus maloniai sutiko LR Seimo nario Ryto Kupčinsko pavestas jo šaunus padėjėjas Andrius Bastys. Buvome padalinti į dvi grupes. Vieną grupę po Seimo „labirintus“ vedė Justė Radzevičiūtė-Laugalienė, o kitą – Rimas Rudaitis. Jie abu yra Seimo visuomenės informavimo ir žiniasklaidos poskyrio vyresnieji specialistai. Kiek patyrėme – ir puikūs Seimo gidai. Mokiniai buvo supažindinti su Lietuvos Seimo istorija, Seimo paskirtimi, čia vykstančiais darbais. Visiems didelį įspūdį padarė Kovo 11-osios salė. Visų dėmesį patraukė jau gal daug kartų matytas per televiziją, o dabar jau toks betarpiškas, artimas dailininko Kęstučio Balčikonio gobelenas, kuriame spinduliuojančio kryžiaus fone švyti mūsų valstybės istorinis ženklas – nenugalima Vytiš. Ši švytinti Vytiš su mūsų tautos nepalaužtu tikėjimu, pasišventimu ir auka pralaužė visas sovietinės okupacijos užtvanas.

Baigiantis ekskursijai Andrius Bastys mokiniams padarė malonų netikėtumą: jis atnešė negalėjusio atvykti į šį susitikimą Seimo nario Ryto Kupčinsko dovaną – didžiulį krepšį „seiminių“ saldinių.

Grįžtant į autobusą dar stabtelėjome prie Atminties memorialo, pasikalbėjome apie tas dienas, kada mūsų tauta savo vienybės dvasia ir susitelkimu apgynė Kovo 11-osios idėją, prisiminėme ir žuvusius Laisvės gynėjus, ir poeto Justino Marcinkevičiaus žodžius: Amžinam gyvenimui ant Lietuvos patekėjo jos laisvės gynėjų širdys. Nemirtingumą ir šlovę Jiems suteikia Tėvynė.

Važiuojant į namus, autobuse surengėme gautų žinių pakartojimo ir įtvirtinimo viktoriną. Mokinių aktyvumas reiškė mūsų ekskursijos – gyvosios pažintinės pamokos sėkmę.

Zigmąs Tamakauskas – Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus Švietimo komiteto pirmininkas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio štabo narys.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Čiurlionio galerijoje šį penktadienį, spalio 24 d., turėjęs vykti Vidmanto Vaitkevičiaus parodos atidarymas nukeliamas vėlesniam laikui. Datą pranešime vėliau.

■ Naujus gražius rūbus Čikagos lietuvių moterų klubo pokylyje demonstruos Aldona Vaitienė. Pokylis vyks lapkričio 9 d. nuo 1 val. p. p. Palos Country Club,

13100 Southwest Highway, Orland Park, IL. Vietas užsisakykite tel. 708-788-2781.

■ Lapkričio 23 d. po šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centro moterų klubas kviečia visus į kavinę mielinų blynų pusryčiams. Prisidėkime prie lietuviškos salės gyvavimo.

JIS TURĖJO DVI MYLIMĄSIAS - LIETUVĄ IR NIJOLĘ
**NEMATOMAS
FRONTAS**
KAS NEGINA LAISVĖS, TAS NEVERTAS JOS!
KINUOSE NUO RUGPJŪČIO 15 D.

Filmas apie Lietuvos partizanus bus rodomas Čikagoje

„Nematomą frontą“, filmą apie Lietuvos partizanų kovas, netrukus bus galima pamatyti Čikagoje, „Music Box“ kino teatre (3733 N. Southport, www.musicboxtheatre.com). Čia anglišku pavadinimu „The Invisible Front“ filmas bus rodomas penktadienį, lapkričio 14 d. ir šeštadienį, lapkričio 15 d. 7:30 val. vakare.

Filmo premjera įvyko šiais metais. Režisieriai – Jonas Ohman ir Vincas Sruoginis. Tai 76 min. trukmės dokumentinis filmas. Jame – pasikalbėjimai su asmenimis, gerai žinančiais partizanines kovas, bet taip archyvinė, dar mažai pažįstama medžiaga. Filmą remiasi Juozo Lukšos prisiminimų knyga „Partizanai“.

„Nematomas frontas“ taip pat bus rodomas New Yorko ir Los Angeles miestuose. New Yorko jis bus rodomas lapkričio 7 d. „Cinema Village East“ kino teatre, 181-189 2nd Ave., New York, NY (tel. 212-529-6799, tinklalapio adresas: www.villageeastcinema.com).

Los Angeles filmą bus galima pamatyti lapkričio 21 d. „Laemmle Music Hall 3“, 9036 Wilshire Blvd., Beverly Hills, CA (tel. 310-478-3836, tinklalapio adresas: www.laemmle.com/theaters/4).

„Draugo“ info

Jūsų laukia „Draugo“ pietūs

Iškilingi „Draugo“ pietūs ir grupės „Elle G“ koncertas vyks spalio 26 d., sekmadienį, **Willowbrook Ballroom**. Renginio pradžia – 12 val., pietūs – 1 val. p. p. Bilieto kaina – 65 dol. Pokylio metu neprenumeruojantys „Draugo“ turės galimybę užpildyti korteles ir 2 mėnesius gauti laikraštį susipažinimui nemokamai. Dalyvaukite mūsų šventėje! Skambinkite darbo valandomis administracijos tel. **773-585-9500**.

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Sunlight Orphan Aid for Lithuania
An American-based charity organization whose aim is to help
needy children in Lithuania

Pianisto Edvino Minkštimo koncertas

„Aukso simfonija“

Sekmadienį lapkričio 9 d., 12:30 val. p. p.
Lietuvių Dailės muziejuje, (PLC)
14911 127th St. Lemont, IL 60439

Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „SAULUTĖ“

Phoenix, Arizonos valstijoje, bus teikiamos konsulinės paslaugos

Lapkričio 15–16 dienomis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje rengia konsulinių pareigūnų išvykstantąją misiją į Arizonos valstiją, Phoenix miestą. Konsulinės paslaugos bus teikiamos lapkričio 15 d., šeštadienį, nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. ir lapkričio 16 d., sekmadienį, nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. viešbučio „Radisson Hotel Phoenix Airport“ patalpose, esančiose adresu 427 North 44th Street, Phoenix, AZ 85008.

Konsulinės misijos metu bus priimami prašymai dėl pasų keitimo ir išdavimo, asmens grįžimo pažymėjimų, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų (vaikų gimimo, santuokos, ištuokos) įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, Lietuvos Respublikos pilietybės, konsulinės registracijos. Taip pat Lietuvos Respublikos piliečiams bus atliekami notariniai veiksmai, įskaitant ir notarinių liudijimų, kad asmuo yra gyvas ir gyvena JAV, tvirtinimą, reikalingų pateikti kompetentingoms Lietuvos institucijoms dėl senatvės pensijos ir kitų socialinių išmokų mokėjimo pratęsimo 2015 metais.

Užsiregistruoti konsulinių paslaugų gavimui ir dėl išsamesnės informacijos prašome skambinti į Lietuvos generalinį konsulatą Čikagoje tel. (312) 397 0382 arba rašyti el. paštu kons.cikaga@urm.lt. Išankstinė registracija būtina.

Konsulinė misija į Phoenix, Arizonos valstiją, organizuojama pirmą kartą.

Jei gedite Oscar de la Renta – nesirenkite juodai

Šiomis dienomis nesirenkite juodai. Tinka ir rožinė spalva. Taip tik suteiktumėte daug džiaugsmo šviesaus atminimo dizaineriui Oscar de la Renta.

„Moterys mano, kad juoda yra gražiausia spalva, bet rožinė gražina kur kas labiau, suteikia spindesio bei šilumos“, – tvirtino dizaineris, mėgęs ir mokėjęs spalvomis naudotis taip, kad įtikdavo didžiausią juodos mėgėją.

Dominikoje gimęs kūrėjas mokėjo suderinti du svarbius dalykus – klasiką ir šiuolaikiškumą. Oscar de la Renta gebėjo aprenkti moterį taip, kad ji visuomet atrodytų lyg nulipusi nuo podiumo, bet tuo pačiu neatrodytų perdėm išsipuošusi. Tad ji mėgo tiek griežto protokolo turinčios laikytis damos, tiek klubuose šėlstančios auksinio jaunimo atstovės.

Oscar de la Renta buvo 29-as turtingiausių Lotynų Amerikos žmonių sąrašė. Tačiau ant lėkštutės nieko padėto negavo. Bet turėjo talentą ir jį netrukus pastebėjo Cristobal Balenciaga, pasiūlęs pameistrį poziciją savo mados namuose.

Paskui sekė „Lanvin“, „Elizabeth Arden“ ir „Christian Dior“ mados namai, kol 1965 metais pagaliau išdrįso savo vardu pristatyti kolekciją.

Pamažu gimė visa imperija – Oscar de la Renta vardas puošė ne tik rūbus, bet ir kvepalų, batų, rankinių, akinių, kailinių, juvelyrinių dirbinių, moteriško apatinio trikotažo, interjero detalių kolekcijas.

Turtingas, įtakingas, talentingas... O savo gimtojoje Dominikoje vadovavo vietiniam vaikų dienos centrui ir mokyklai.

Lrytas.lt